

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eino Petryčiaus, Chicago, Ill.
Metinė prei...
Savaitinė...
Kam...
Vieš...
Prenumerat...
Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States...
To Canada and Mexico...
To all other Foreign Countries...
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, KOVAS (MARCH) 16 d., 1917 M.

No. 11

Didėji Karė.

Vaidai Suvienujų Valstijų su Vokietija dėl skandinavų pirklybinių laivų dar nepriėmimo galo ir dar vis nežinia, kaip jie galutinai užsibaigs, ar atgabs karę, ar bus galima be jos apsieiti. Laikraščiai abiejų besipykiančių ir jiems prietarijančių kraštų prietaraujančias paduoda žinias. Tame nieko įstabus nėra, nes nieks prie pralaimėto lošio prisipažinti nenori, nors ir visi matytų, kad lošis yra pralaimėtas ir pralaimėjusis rengtusi pasiduoti, nes mato, kad užkulisinės intrigos negali atgauti pagaiduojamų vaisių. Tas pats yra ir dabartinuose vaiduose Suvienujų Valstijų su Vokietija. Nors Vokietija gal labai bijosi karės su Amerika, bet vokiški laikraščiai atsitai atosi ir kalba garsiai, kad submarinų karė jį nebus pats prieš Ameriką, nes karės nesibijo, o submarinai yra tikriausias ir paskutinis ginklas, galintis priversti talkininkus taiką daryti. Gal submarinai yra paskutinis vokiškų ginklų, bet jis turi, kaip kiekviena lazda, du galus — jeigu vienas kreipiasi prieš Vokietijos priešus, tai kitas gali kreiptis prieš pačius vokiečius. Tą rodo ir karės submarinomis pasekmės, nes submarinai turi visi karę vedanti didieji pajūrių kraštai, kurie submarinas taipgi moka vartoti ir moka nuo jų gintis. Rodo, kad karės submarinomis su maistu yra sunku, bet tas yra ne vien Vokietijos priešų kraštuose, bet visuose, nuo maisto stokos neapsaugoti nei karė nedalyvaujanti neutrališkai kraštai. Žmonių vargas visur didina nekontingimą tą vargą didinančių vokiškų, o stoka maisto labiau jaučia žmonės pačio Vokietijos negu jos priešų kraštuose, nes dėl vokiškų pradėtos submarinų karės iš kitur Vokietija nieko parsigabenti negali, Vokietijai pati neturi tiek maisto, kiek jos gyventojams reikia. Prūsų maisto ministeris seime atvirai pasakė, jog su maistu Vokietijai yra blogiau, negu kas sau gali perstatyti. Matyt, kad su tuom yra dar blogiau, negu ministeris pasakė, nes iki šiol valdžia apie maisto stoką slėpė net nuo savo žmonių, nors to ilgai paslėpti negalima, nes maisto stoka atjaucia geriau už visų valdžios ramimus žmonių pilvas. Dėl maisto stokos laukiamas Vokietijos sukilimo žmonių prieš savo valdžią, įtraktusią kraštą į karę, badą ir vargą. Juo Vargas didesnis, juo didesnis turi būti žmonių nekontingimas savo valdžios. Bado negali nutildyti nei žadėjimai užgrobtos svetimų kraštų. Vargas ir kentėjimai ir godžiausia tauta bent siek-tiek doros išmokina. Ir vokiečiai, nors jie yra tai gal godžiausia ant žemės tauta, mato, kad taika, pasiganėdinimas turiu yra kur kas geresnis už karės grobimą. Dabar mat karės kitą vedamos, negu šimtas metų atgal. Dabar karės pasekmės atjaucia čielos, be jokio išimimo tautos. Karės pagimdymas Vargas pasiekia lygiai vargą, kaip ir pralobė, kuris seniau galėjo nepaisyti varguolio vargų.

Besitraukiant karė submarinomis, visi vis geriau išmoka nuo jų ginties. Karę vedančios Europos tautos atsiginimui apginklavo savo pirklybinius laivus ir kauno-lėms jau spėjo pasikandyti ne vieną vokišką submariną, tik Vokietijos valdžia ramina piliečius, kad pasidriba jų daugiau, negu nužudo. Bet ir prisipažinimas prie nuostolių jau dar reikiša.

Ir Suvienujų Valstijų pirklybiniai laivai bus apginkluoti. Rodo vokiškų šalininkai senatoriai, savo begalinėmis kalboms paskutine senato susirinkimo diena, neprileidę prie balsavimo, tikėjosi iki kitam

uzėmę miestą Solmeh ir nuo čia prijau Mesopotamijos rubežių ir greitai suėis kruvon su anglais. Turkai atsirado dabar tikrai dideliame pavojuje, o jiems negali padėti vokiečiai, už kurių reikalus davėis karėn įtraukti.

Italiskame fronte svarbesnių mūšių nebuvo, buvo ten vien maži patrolių susirėmimai ir artilerijų imtynės. Tas pats buvo ir rusų fronte Galicijoj ir Karpatų kalnuose. Tame fronte viskas pasiliekia, kaip buvo, be jokių žymesnių permainų.

Didesni mūšiai, bet taipgi neturinti didesnės svarbos, buvoo Rusijoje, bet ir tie buvo vis tose jau vietose prie Smorgainių ir Naroc'ezero. Rusai užpuolė vokiškų pozicijas aplinkinėse Smardov. Buvo maži susirėmimai patrolių ir rytus nuo Mintajus ir prie Tukum, Kuršėj. Kitur didesnio veiklumo nei vienos pusės kariuomenė nepadarė. Prie neveiklumo tame fronte kariuomenės priverčia pusnį ir prasidedanti pavasario pavojai.

Rusijoje svarbesnių negu pasisekimai, ar nepasisekimai karės frontuose yra maistai dideliuose miestuose dėl maisto stokos ir vartojami prie maisto malšinimo valdžios žiaurumai. Smarkūs maistai buvo Petrograde. Rusija vienok maisto turi daugiau, negu gyventojams reikia, ji prie geresnės tvarkos galėtų visą Europą maitinti, o dabar miestų gyventojams ir truksta maisto dėl stokos geležinkelio ir tikrai rusiškos tvarkos priėvime. Jeigu dėl maisto stokos kiltų maistai viso Rusijoje, ji turėtų užsiimti maistų malšinimu, karė negalėtų taip dalyvauti, kaip nuo jos talkininkai tikėjosi. Maistai tie gali atsilepti ant visos karės.

Vakariniam fronte anglams vis dar gana sekasi, o francuzai visur atmuša vokiškų užpuolimus, nors jų fronte didesnių permainų nėra. Anglai vieną tik dieną naktim vokiečius atgal visame 3 mylių fronte ir nelaisvėn paėmė kelis šimtus vokiškų: anglams teko apie 20 kulkasvaidžių. Prie Lens vokiečiai mėgino pirmyn žengti, bet su gana dideliais jiems nuostoliais tapo atgal atmušti. Veik visame anglų fronte smarkiau veikia artilerija.

Francuzai savo fronte nuolat atakuoja vokiškų pozicijas, nei naktimis neduoda ilsėtis, nei naktimis dažnai užpuola ir naikina vokiškų apkalus. Išnaikino jie vokiškų grabes prie Armancourt, Crony, prie Soissons, taipgi aplinkinėse Lassigny ir Cauny-sur-Matz. Vokiečiai smarkiais atakais norėjo atgauti nužudytas pozicijas Champagne distrikte, bet tas nepasisekė.

Kaip rodosi, dar vienas didelis kraštas gali būti karėn įtraktas. Činų senatas 152 balsais prieš 37 užgryrė sekti Suvienujų Valstijų pavykslą ir taipgi su Vokietija pertraukti diplomatiškus ryšius. Bet nors Činai apsauktų Vokietijai karę, tas nedaug svėryt ant karės Europoj. Žmonių rods Činai turi daugiau negu reiktų Vokietijos ir jos draugų įveikimui, bet kareivių turi mažai ir tie, kokius turi, yra prastai apginkluoti. Kita klišutis yra tame, kad Činai Vokietijos pasiekti negali taip jau, kaip vokiečiai Činų.

snipystės, kuri Ispanijoje labai prasiplatino.

Atsisaukime sakoma, kad Ispanijos valdžia privalo energiskai pasielgti prieš kriminališką svetimačių veikimą, nubaudama kiekvieną sugautą snipą.

BIJOSI VOKIETIJA, KAD NEIŠLAIKYS.

Londonas, Kovo 8 d.—Prūsų maisto kontrolierius, Dr. G. Michaelis, vakar pasakė Prūsų ladtage kalbą apie maisto stovį Prusuose.

Anot Dr. Michealis, dalykų stovis su maistu yra taip blogas, ypač dideliuose fabrikinuose centruose, kad biolau jau sunku ir išsivaizdinti. Jis nurodė, kad visos maisto rezervas gali išsibaigti ir kad reikia labai aštrias priemones įvesti, kad žmonės galėtų išsilaikyti iki naujų javų suims.

"Prieš mus stovi mintis,—sakė Michealis,—kas atsitiktų, jeigu šitos aštrios priemonės taipgi būtų nepasekmingos ir koks baisus badas ištiktų, jeigu paskutiniuose mėnesiuose prieš rugpjūtį, mes atrastume trūkumą maisto ir negalėtume toliau laikyti.

"Trečią karės metų mes atradome, kad tarp visų sluogsnų žmonių yra ne toks kontrabys jausmas, kaip mes to tikėjome. Tai yra žmoniškas prigimimas, bet jis yra labai apgailestinas ir gali privesti prie pavojingų pasekmių."

Toliau Michealis nurodė, kad priezastimi tokio blogo padėjimo yra visų pirmiausiai blogas pereinų metų užderėjimas, o anttra—didelis apgavystės su "duonos korčiukėmis." Tas korčiukas neteisingai naudota taip labai, kad visos maisto rezervas tapo išbaigtos.

"Kuomet bulvių užderėjimas nepavyko—sakė Michealis—mes liepykė išduoti, vieton jų, duonos, bet pasirodė, kad jos nėra."

Dr. Michealis patarė tuojau užvesti kuo aštriausius padavimus, kol dar nėra pervelt.

Michealis kalba padarė tiesiog sensaciją ir toki laikraščiai, kaip Koelnische Zeitung atkreipia į ją rimtą atydą. Michealis savo prakalboj pripažino, kad talkininkų blokada prieš Vokietiją, kiek tas lytis maisto, "iš dalies pasisekė."

ANGLAI ARTI BAGDADO.

Londonas, kovo 9 d.—Garsusis visam pasaulyje senovės istorikų miestas Bagdadas, Mesopotamijoje, gali netrukus patekti į rankas anglų, kurie, eidami išilgai Tigro upės, greitai prie jo artinasi. Sulyg paskutinių žinių, anglų armija jau tik 8 angl. mylias (12 verstų), atstu nuo to miesto, o turkai vis dar skubiai traukiasi atgal. Siądien tapo išleistas sekantis oficialis apie tai pranešimas:

"Telegrafuodamas utarninke pusiaunaktyj, gen. Maude pranešė, kad utarninke mūsų besijevanti turkus kariuomenė sutiko mažą pasipriešinimą, nors didelis vėjas ir smilčių audra labai apsupkino kariuomenės eilį."

"Turkų kariuomenė, kuri mėgino priešintis prie Lajj pamedėlyj, apleidė savo pozicijas utarninke išryto ir mūsų raitarija, perėjus per Ctesiphon [senovės miestelis], sustojo ant nakties netoli Bauri, kuris yra 8 myliose nuo Bagdado priemiesčių."

[Veslės žinios pranešė, kad anglai Bagdadą paėmė ir užgriebe ten du trečdaliu turkų artilerijos.]

MIRĖ GRAFAS ZEPPELIN.

Londonas, kovo 9 d. Vakar Charlottenburge, netoli Berlio, mirė nuo pneumonijos grafas Zeppelin.

Talkininkų armijos dabar veržiasi Turkijoje iš trijų pusių: viena anglų kariuomenė eina iš Egipto į Palestiną link Jeruzolimos, antra—štai Tigro upę ejo prie kito garsaus senovės miesto Bagdado ir ji jau paėmė, o rusai verčia turkus nuo Persijos ir Kaukazo rubežių.

ZIMMERMANN YRA GERAS SUOKALBIŲ DIRBĖJAS.

New York, N. Y. Kovo 8 d. Čia suareštuota Dr. Chandra Chakraborty, indusų revoliucionierių ir Ernestą Sekuną, vokišką chemiką. Abudu kaltina tame, kad jie, budami Amerikoje, rengė didelę revoliuciją Indijoje, kuri priklausot Anglijai.

Policijos ir detektyvų surasti pas juos dokumentai parodo, kad per vokišką ambasadą Washington, jie turėjo susisėsimą su von Zimmermann, Vokietijos užrubežio ministeriu, kuris planavo suokalbį prieš Ameriką, ragindamas Meksiką ir Japoniją užpulti ant šios šalies.

Zimmermann, kaip parodo dokumentai, ne tik žinojo apie Dr. Chakraborty ir Sekunos planus kaslink Indijos revoliucijos, bet ir juos patvirtino. Pasirodė, kad šiedu vyrų turėjo susisėsimą su von Igel, kuris dabar išvažiavo iš Amerikos sykiu su prašintu vokiškų ambasadorium von Bernstorfu. Sakoma gaudavo per von Igel dides sumas pinigų.

Yra taipgi nurodymų, kad vokiški agentai prisidėjo prie sukelimo revoliucijos Kuboje ir smarkiai darbuojasi Pietinėje Amerikoje, kad sukelti tenai nepykantą prieš Ameriką. Ypač smarkiai jie dar'uojoasi Columbijoj, kad ta užpultų ir sunaikintų Panamos kanalą.

Dabar išeina taipgi aiškėn, kad buvusie kiek laiko atgal Villos banditų užpuolimai ant Suvienujų oarubežinių miestų, kur iškersta keletas šios šalies piliečių, buvo surengti per vokiškas intrigas. Vokiškių agentai siūlė Villai po keletą šimtų tūkstančių doliarų, kad jis užpildintų ant Suvienujų.

Tyrinėjamai New York, kaip praneša laikraščiai, nurodo į tai, kad ir neseniai ten buvusiose riaušėse dėl maisto vokiški snipai ir agentai turėjo rapkas prišė. Žodžiu sakant, Vokietija daro viską, kad tik kuodaugiausiai bėdos Amerikai pridarius.

Zinoma, kad viso to kamuolys randa Berlyne, von Zimmermanno užrubežio dalykų ofise, kas parodo, kad iš jo yra puikus suokalbų organizatorius.

UŽ VOKIETIJĄ.

New York, N. Y. Kovo 9 d.—Keturi tūkstančiai ypatų susirinko į "taikos" mitingą Carnegie hall šį vakarą. Mitingas buvo suaukiamas, kad "protestuoti prieš karę."

Laikė prakalbų jie švilpė ant Anglijos ir plojo delnais Vokietijai bei šaukė, kad Suvienujų Valstijos neprivalo stoti karėn, kad joms ir kas-žin ką vokiečiai darytų. Šitie "taikos" šalininkai ištikrųjų gi jie yra Vokietijos šalininkai) smarkiai plojo, kada vienas kalbėtojas šitaip išsitarė:

"Jeigu mes turime ginkluotis, tai ginkluokimės, kad eiti ant Washingtono ir sugrąžinti žmonėms valdžią."

Čia pat sudėta \$4,000 aukų agitavimui už taikos propagandą. Šitan fondan norima surinkti \$50,000.00.

Pinigai agitacijai už "taiką" pilasi kaip iš gausybės rago; nė abejonės, kad didesnė jų dalis paeina nuo Vokietijos agentų.

IS AMERIKOS.

AUKOS BELGAMS.

New York. Komisija užsimanti šelpimu belgų, garsinajog iki kovo 7 d. jiems Amerikoje surinkta \$9,982,602. Nuo karės pradžios šelpimui belgų išleista 250 milijonų doliarų.

SUĖMĖ 3 VOKISKUS INTRIGANTUS.

New York. Suėmė čia tris vokiečius už lauzymą Amerikos neutrališkumo. Šimti yra: vokiečių chemikas Dr. Ernest de Kuma, indietis Dr. Chandra Chakraborty ir vokiečių chemikas Hans Schwartz. Jie prisipažino, kad gavo iš vokiškų valdžios \$60,000 sukelimui revoliucijos prieš anglus Indijoje. Suorganizuota Činuose agentūra ginklų parupinimui Indijų sukilėliams, jeigu pasiseks sukilimą ten pagindyti. Konfiskuota daug prie sukilimo kurstančios literatūros indų kalboj.

New Yorke gauta žinia, bukasario 19 d. Japonija pareikalavo nuo Činų, kad jie apsauktų karę Vokietijai. Jeigu to nepadarys, Japonija žada užimti Činų dirbtuves Honkonge, kasyklas Tsyche, Pingčangę ir konfiskuos vokiečių ir austrų nuosavybes Činuose ir visus vokiškus laivus kur nors esančius Činų vandenyse. Butų tai atsakymas Japonijos ant Vokietijos pakvietimo, su ja susiristi prieš Suvienujų Valstijas ir talkininkus. Bet žinia ta neišrodo teisinga, nes Činai, nors apreiškė karę Vokietijai, jos pasiekti dabar negali. Činų kariuomenė, kol kas, nedidelės yra vertės. Jeigu Japonija Činams pastatė kokius reikalavimus, tai jie greičiausiai yra visai kitoki, negu paduoda New Yorkan atėjusi žinia. Činai žmonių gali karėn stumti tiek, kiek jų turi visa Europa, tik tie žmonės neišlavinti kariuomeni ir ginklai jų niekam netikę, o jų pasirupinimui reikia ilgo laiko, net jeigu yra iš jų juos gauti, o dabar sunku yra ginklus, zinoma gerus gauti, kuomet tokių visi sau reikalauja.

TVARKOS PERMAINA.

Washington, D. C. Kuomet 13 snarių sutrukdė senato ir Suvienujų Valstijų veikimą neprileisdami prie nubalsavimo biliaus savo begalinėmis kalboms, senato komisija, susidedanti iš 5 demokratų ir tiek jau republikanų senatorių, užgryrė, kad neleidus trukdymų, leisti 2-3 senatorių balsų galėtų pertraukti diskusijas ir priversti senatorius užbaigti reikalą balsavimu.

100 MILIJONŲ DOLIARIŲ KARIUMENĖS REIKALAMS.

Washington, D. C. Valdžia mano nuo kongreso pareikalauti 100 milijonų doliarų kariuomenės priirėgimui. Tam tikslui manoma ant 3% užtraukti paskolą. Apart to nuo kongreso bus pareikalauta daug pinigų besiginklavimui. Norima kariuomenę padidinti iki 500,000 kareivių. Ju užlaikymui reiks nemažų pinigų.

ATSAUKIA KARIUMENĖ.

San Antonio, Texas. Kariuomenė, stovinti prie Mexikos rubežių jau prisakymą iš ten pasitraukti. Liko dar prie rubežiaus 30,000 kareivių, bet ir tuos norima atsaukti. Bet laikraščiai praneša, buk iš Suvienujų Valstijų atkėliavo Mexikan 30,000 vokiškų atsarginių kareivių voki-

eršioves. Kalbėdamas apie mus klerikalus-katalikus, jis išreiškė nuomonę, kad jie yra falsifikuoti tautininkai. "Musų klerikalai-katalikai", sako kalbėtojas, "toki, kaip kun. Kemešis ir jo kompanija, pasisakė, kad jie esą nori tokios pat demokratiškos Lietuvos neprivilgiuotės, kaip mes, tautininkai. Bet jų darbai ir raštai parodo, kad jie nori Lietuvai ne demokratiškos neprivilgiuotės, ir laisvės, bet nori Rymiškos klerikalizmo laisvės. Musų kunigų dauguma ir musų klerikalai pirmo vietą stato klerikalų luomo reikalus; kad geriaus sustiprinti ir apginti savo luomo geruvi, jiems būtina rūpi įvedimas klerikalizmo laisvės Lietuvoje. Tuomet jie be jokios kontrolės galėtų bosauti visoj Lietuvoje." "Tai nėra demokratiška laisvė—traukė toliaus kalbėtojas,—tai yra noras įgyti teokratišką laisvę ir valdžią."

Apibūdindamas tautininkų sr. vės siekius ir pareidymus, kuri mi jie nuo klerikalų skiriasi, kalbėtojas sakė: "Mes, tautininkai, nenorime tokios laisvės ir valdžios, kurioj galėtų bosauti ant svietiskų viešų reikalų kunigai; mes norime grynos demokratiškos laisvės, kokią jau šiandien turi šveicarai, švedai, norvegai ir musų šioji. Amerikos šalis. Mes, eidami prie Lietuvos laisvės, vadovaujamės Washingtono, Jeffersono ir Franklino principais, kurie visiems luomams, visiems žmonėms suteikia lygias teises."

Po to Dr. Šliupas aiškino, kas yra demokratiška valdžia ir laisvė ir kas yra teokratija, paaiškindamas, kad teokratiška valdžia, kurios nori musų klerikalai, yra tokia valdžia, kurioje visais viešais šalies reikalais valdė tokią, bažnyčią, o dar teisingiaus pasakius—kunigai. Šiandien senis po to ir išvedė, kad musų klerikalai, kurie tokios valdžios nori, yra "falsifikuoti tautininkai." Mat, pirmiausia savo prakalboje daktaras minėjo, kad musų klerikalai, kad geriaus prie žmonių prisidabinti, tautai pasivadina save "karštais tautiečiais, tautininkais" ir dargi "demokratais." Kun. Kemešis, atsakydamas p. S. Šimkui, taip ir pasivadino savo partiją—girdi, ir mes demokratai...

Nepraėjo Dr. Šliupas pro Batotą ir musų socialistus, kuriems taipgi išdrožė keletą karčios teisybės žodžių. "Jūs sakote,—tars Šliupas, kreipdamasis į socialistus,—kad mūsų principai ir priemonės Lietuvos laisvės išgavimui yra niekai! Bet parodykit jį mums geresnius principus ir geresnes priemones,—mes jas tuojaus priimsim,—aš pats tuojaus juos priimsiu, nes mums tautininkams, už vis labiausiai rūpi Lietuvos laisvės išgavimas."

Po Šliupo kalbėjo p. M. Šalčius, dabartinis Amerikos Lietuvių Centralinio Komiteto sekretorius iš New Yorko. Jisai pasakojė apie 10-metines ekonomiskai-politiškos judėjimo pasekmes Lietuvoje. Pasakojė, kiek Lietuva buvo pakilus prieš karę tautiškai, apšvietoję ir pramonėje.

Susirinkime buvo išsparduota 50 egzempliorių knygutės "Lietuvos Laisvė."

M. Stakėnas.

IS CLEVELAND, OHIO.

Suėmė pinigų "dirbėja." Ne tikta Chicago, arba New Yorkas yra garsūs garsiais vyrais. Ir Clevelandas gali nors vienu tokiu pasigirti, nors, teisybę pasakius, ir ne pas mus garsūs vyrai augintasi, bet iš Chicago yra importuotas.

Prieš keletą savaičių atvažiavo čia tulas Gustave Palson ir apsigyveno prie 1559 Superior ave. Tuojaus pradėjo garsintis, kad daro visokių stebuklus ir būdus geriaus negu bile kokia čigonka: tik "patepti" jam gerai delną, tai jis tau esą nors ir dangu, arba pelą parodysi—bile ką, kas tau geriau patinka.

Mister Palson pradėjo daryti savo biznį tarp lietuvių, lenkų ir kitų svetimtaučių, tarp tamsesnių žmonių. Nors Palsonas pavardė išrodo anglišką, bet jis nėra

amerikonas; jis, sulgys orderio, gali būti lenkas, lietuvis, ar baltas, kas neturi pravedžių augian negu pirštų ant rankos. Viena jo pravardė yra Jurgis Pupauskas—tas pats Pupauskas, kuris anuomet taip labai pagarsėjo savo trikais Chicagoje.

Clevelande vienok Jurgini ne taip sekėsi, nes jis nors "stebuklingu" vyru budamas ir kitiems "stebuklus" pardavinėdamas, bet padarė didelę "omylką"—neatskyrė detektyvo nuo reguliariško savo kostumerio ir norėjo jam parduoti mašiną pinigų dirbimui.

Detektyvas Al Soukup, kaip praneša vietinis Plain Dealer laikraštis, nuėjo atlinkyti Jurgio stebuklų krautuve. Jurgis buvo nusidžiaugęs iš naujo kostumerio ir kad parodyti jam savo galybę, jis pasiėmė blūdą pilavinį, uždengė jį pala, pamurmėjo, pala pavartė ir surėžė magiška palkute. Po to jis nuėmė palą ir parodė blūdą, pilną sudintų pynutų.

— Matai? Yzi!—tarė raganius savo kostumeriui. Nenuuodamas, kad tai yra detektyvas, Papiuskas pradėjo rodyti jam ir kitus savo "stebuklus." Rodydamas ir kruvą skrynių ant stalo, jis tarė savo svečiai:

— Žiūrė! Aš įdėsiu doliarinę bumažą čia, o šitos baltos popieros šmotos čia. Dabar aš pasuksiu šią rankeną ir žiūrėk... Jurgis pradėjo sukt rankeną, o iš kito galo pradėjo blyrėti nauji doliarai...

— Aš parduosiu tau šią mašiną už \$100.00,—pasakė jis detektyvui.

Bet tuom pačiu laiku atsilankė į svečius pas Jurgį dar du detektyvai ir prigriebė suversti Jurgio visas "mašinas" ir visus stebuklus į patroleką. Raginius taip pat tapo paimtas į "polysteiseną."

Utarininko buvo teismas. Palsoną, arba Pupauskį skundė už tamsių žmonių apgaudinėjimą. Teismo kambarij buvo daug svetimtaučių, kurie gal tikėjosi, kad garsus ir stebulkingas raganius tik palkute suduos ir pradingas, kaip kamforas. Bet teisėjas Beebe, priminęs biblišką pamokinimą apie apgavikus, užbaigė šiais žodžiais: "Trisdešimt dienų kalėjimas, \$25.00 bausmės ir kaštai."

Prokuroras, juokdamasis patėnui nusiminusiam Jurgini: "Aš tikinasi, kad tu neišvysi iš mūsų akių stebuklingu būdu, kol kalėjimo vežimas ateis." Tai tokios tokialės!

Ne Jurgis.

IS CLINTON, IND.

Darbai, draugijos. Čia randasi apie 20 anglių kasyklų ir šiame laiku jos dirba gerai, duodamos žmonėms progą neblogiausiai užsidirbti. Ir naujai atvažiavusiems nėra sunku darbas gauti, tik turi paklausti prie angliakasių unijos ir išsiimti mainieriškas popieras.

Dabar pavasariui besitartinant, pradeda atidarinėti dar ir naujų mainų, tai darbo bus įvales.

Turime čia taipgi keletą lietuviškų draugysčių. Kaip sulgys musų kolonijos, tai jų būtų net lyg ir per daug. Bet kita sykis reikalas privertia tverti naujas. Štai ir pereitais metais musų tautiečiai sutvėrė dvi naujas draugijas: Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopa ir draugija vardu "Žvaigždė Liuosybės," kuri puikiai bujoja, nepaisant nekurių žmonių intrigu. O tas intrigas daugiausiai kelia musų "draugūčiai," t. y. socialistai. Jie savo intrigomis įrodinėjo ir "Lietuvos Sunų" ir šv. Kazimiero draugijas ir laiko jas po savo jungu. "Lietuvos Sunų" draugija yra tautiška draugija, gerų tėvynainių stverta ir išauklėta. Savo konstitucijoj ji turėjo puikų punktą, kad kas metai ji aukaš ant musų tautiškų reikalų po \$25.00.

Tas geras ir prakilnus punktas pasirodė musų cičlikams kaulių gerklėje, nes jiems viskas, kas tik yra tautiška, tai smirda,—savo tautos jie neapkenčia ir jos reikalų jie neršo. Todėl dabar, taisydamai konstituciją, jie sumanė kas tik joje buvo tautiško, tai reikia iimti, nes tas yra musų

socialistams ne košer. Jie mulkina prastesnius ir jiems įkalbinėja, kad, girdi, kas tautiška, tai yra nedarbininkiska. O nesupranta jie ir to dalyko, kad kas negali mylėti savo locnos tautos brolių, tai iš jo ne tik prastas darbininkas, bet dar prastesnis yra ir žmogus. Žmogus savo tautos išsižadėjęs ir savo tautos reikalus niekinantis nėra vertas ir sulūžusio skatiko—lygiai, kaip tas sunus, kuris sako, kad jis geriausias myli viso kaimo žmones, negu savo locną motiną ir savo locnos brolius.

Yra čia ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos 53-čia kuopa, kuri šiuom laiku turi 28 narius. Ir čia įsikverbė keletas tų "draugūčių," kurie mėgina varyti pašalinę paslapta agitacija. Jie žaunija, kad, girdi, ta naudinga draugija jau esanti persena, kad ji, girdi, jau atgyveno savo dienas.

Bet, gerbiami "Lietuvos" skaitytojai, nemanykit, kad čia Clintonė gyvena visi tokie šiaudadūšiai—ne, yra ir čia gerų lietuvių tautiečių, kurie myli savo tautą ir rūpinasi musų brolių lietuvių reikalais; iš jų širdies musų socialistai-fanatikai dar išstengė išplėsti Tėvynės meilės; jie nesiduos vedžioti save už nosies, kaip kad anose laugystėse.

Girdėjam, kad artinantis Revolykoms, musų socialistukai rengiasi eiti išpažinties ir pasiukviesti savo pryerį Mocky, kad juos išsklausytų. Teisybę pasakius, tai jiems ir reikia, nes jie daugiausiai nuodėmių ir turi.

S. J.

IS CLEVELAND, OHIO.

Mokyklos. Kovo 8 d. užsibaigė Clevelando viešųjų vakarinių mokyklų dvidešimtsavaitinis terminas. Visos mokyklos uždėsidarė, apart dešimties, kuriose bus mokinama dar dešimt savaitių, t. y. iki 17 d. gegužės. Prie šių uždarytųjų klesų priklauso ir p. C. V. Sadausko klesas. Mano klesas gavo leidimą mokyti ir pavasarinį terminą.

Vakarinė mokyklų užziūrėtojas, p. F. G. Brooks, sakė: jeigu žydai gali vasarą mokyti, tai kodėl negali lietuviai? Ir davė mums kambarį—tik ne Waring namte, kuriame per žiemą mokėjomės, bet Stanard School; šita mokykla randasi ant Stanard ir E. 55 gatvių, netoli Ulmano svetainės.

Abiejose lietuvių klesose lankėsi apie 50 mokinių. Mano klesoj, apart vaikių, yra septynios merginos ir trys vedusios moteris: viena lietuvi, kita slavė ir trečia francūzė. Francūzė yra 31 m. o slavė net 35 m.

Šimet išėjo nuo miesto įskymas, kad ne tik reikia visiems mokiniams pirkti knygas, bet turintieji 21 metus, ar senesni, privalo užsimokėti po vieną doliarį už dešimt savaitių terminą. Bet tas mokestis, matyt, netik kad lietuvių neatgrąsino nuo mokslo, bet dar juos labiau pritaraukė. Ir kurie lankėsi, tai lankėsi reguliariau ir stengėsi geriaus suvartoti mokiniškos laika.

Tai gi yra labai trokština, kad ir šį pavasarinį terminą ateity kuoskaitlingiausiai vaikini ir merginai ir mokytojai tol, kol tik miestas pavelsys. Nes tai geriausia ir vienintelė lietuviams ateiviams proga susipažinti su šios šalies kalba ir paskui išsiimti pilietystės popieras. O apart to, čia mes galime pasiakyti reikalingiausių kasdieniame gyvenime dalykų, k. t., rašlavo, rokundu, istorijos ir geografijos.

Anglų vietiniuose laikraščiuose skaitome, jog prasidėjus moklo semestru ateinantį rudenį, Mr. Frederick, dabartinė mokyklų galva, rezignuos, o jo vietą užims gabus ir plačiai patyręs mokyklų vedėjas Mr. Spaulding. Jam bus mokama \$12,000 ir metus,—daugiau, negu kam yra mokama visose Suv. Valstijose už panašią profesiją. Norėjo, jį pasigauti New York'o miestas, bet Clevelandas neužsileido. Naujasai užziūrėtojas jau iškalno apreiškė, kad nekuri mokytojai pasitraukto, ir jo vietas pripildysią tinkamesniais ir atsakantesniais mokytojais. Todėl

iš to atžvilgio galima tikėtis, jog žymios permainos ir pagerinimas visos mokymo sistemos įvykietik dieninėse mokyklose, bet pasieks ir vakarines mokyklas.

V. A. Greičius.

IS JOHNSTON CITY, ILL.

Prakalbos. Darbi gerai pas mus čia aną vakarį įvyko ir pribuvusiems iš kitur nesunku darbas gauti. Lietuvių čia yra apie porą simtų su viršum ir jie neblogiausiai tarp savęs sutinka. Tik iš vienos pusės nemažonai, kad jie rusų valdžios mados prisilaiko: kad rusai užviešpatavo, tai norėjo visus Lietuvius surusinti, o pas mus socialistai kaip gavo užgaspadoriauti, tai visą miestą į socialistus nori paversti.

As čia gyvenu apie 10 metų, prakalbų čia buvo daug, bet vis socialistiškos, išskyrus paskutines prakalbas, kurios atsisbuvo 15 d. vasario. Tai gi apie šitas prakalbas ir norėčiau truputį pasakoti.

As gavau laiską nuo p. A. Martaus ir pranešiau savo vyresniems lietuviams, kad toks ir toks nori atvažiuoti su prakalbotis ir parinkti aukų nuo karės nukentėjusiems. Gavau atsakymą nuo savo "ponų," kad jie tokių kalbėtojų nepriima. Turaišiau p. Martui laiską, visą dalyką aprašydamas ir dar pridėjau: "jeigu važiuosi į musų apeliunkę, tai užvažiuok ir pas mus."

Gavau atsakymą, kad atvažiuos. Na, ir vėl pranešiau apie tai savo "ponams." Kad ir nenoroms, bet prisidėjo. P. Martaus prakalbos visiems patiko, išskyrus vieną, kuris kaip tik įžengė per duris į svetainę, tai tuojaus ir pradėjo murmeti. Negalėjome šito žmogelio nuraminti ir buvome priversti per duris jį prašalinti. Matyt, žmogelis buvo išsikaušęs ir jam nepatiko, kad kalbėtojas ne apie socialistus kalba.

Nuo karės nukentėjusiems surinkta per šitas prakalbas sekant: po doliarį aukavo—V. Kamčura, A. Gričius, O. Kalauskienė, M. Keturakienė, K. Gričius, P. Radzevičius, M. Aikonis ir smulkesnių aukų buvo \$4.30; iš viso \$11.30.

Vietinis.

IS HARRISON IR KEARNY, N. J.

Delei korespondencijos. Leiskite man bent keletu žodžiu atsakyti autoriui korespondencijos, tilpusios "Lietuvos" num. 9-me p. "Nebuk-Boba."

Tikrai tikiu, kad mudviejų polemika negali būti žingeidi nei reaukacijai, nei skaitytojams ir bulių geriausi, jeigu jos nebūtų. Vienok ir kantriais žmogus kita syk gali iš kantrybės išeiti. Viršminėtas korespondentas, kaip matau, tankiai rašinėja korespondencijas, bet nėra gali samkyti, tos korespondencijos, kurių jis siokių, ar kitokių būdu neužkabintų mane. Pavyzdžiui, ir nepersemausiai jis prisikabino už tai, kodėl aš, veddamas susirinkimą, nepriverčiau publikos atstoti, tautiškąjį hymną dainuojant.

Bešališkas žmogus, už tai, kad žmonės nesustoja, giedant tautiškąjį hymną, galėtų kaltinti visų pirmiausiai publiką, kad ji nėra parpatusi. Kitose kolonijose, jeigu vakaro vedėjas, pradėję dainuoti prisakymus, kad publika atstotų, tai publika įsisteis, nes ji pati žino, kad savo tautos pagerbimui, kiekvienas susipratus tėvynainis turi atstoti ir pats atstotų be jokios komandos. Bet viršminėtas korespondentas tuojaus be niekur nieko pirmiausiai prisiega lopą vedėjui, nes tas vedėjas, matote, yra nepatinkamas jam žmogus. Juk man rodo, kas nori pamokinti žmones, tai tai gali lengvai padaryti ir be kandžiojimo kitų žmonių bereikalingai. Kuomet mes pradėsim žmones užgaudinėti, tai iš to turi paskui išeiti ginčai, nesutikimai, neapikanta ir barniai, o iš to nei mums, nei žmonėms nebūs jokios naudos. Geriaus mės visi žiūrėkim paties darbo, o asmeniškumus palikime nušaliam,—tuomet bus visiems geriausias ir naudingiausias.

V.

IS PHILADELPHIA, PA.

Petkevičiaus laidotuvs. M. Petkevičius, kuris tapo užmuštas laike streiko riaušių 21 d. vasario, tapo laidotas 25 d. vasario. Velionio kunas tą dieną išryto buvo atgabentas į Lietuvių Tautinę svetainę. Virš 10,000 žmonių tą dieną aplankė jo kuną. Gyvų gelių vainikas buvo papuoštas nuo cukraus darbininkų I. W. W. lokalo su užrašais: "Mes niekad neužmiršim," nuo I. W. W. lietuvių kriaučių lokalo, nuo brolių ir simpatizatorių, nuo lietuvių ir krikščionų ir nuo Liet. Soc. Sąjungos ir kuopos.

26 d. vasario, 9:30 valandą išryto, susirinko dalyvauti laidotuvių demonstracijoj 10,000 žmonių. Laidotuvs dalyvavo cukraus darbininkų I. W. W. lokalo, lietuvių kriaučių I. W. W. lokalo, dokių darbininkų I. W. W. lokalo, kurių tarpe buvo negrų (juodokų), kėpėjų I. W. W. lokalo ir šv. Juozapo draugija, kuriai nabašuninkas prigulėjo. Cukraus darbininkų I. W. W. lokalo buvo nusamdyta muzika. Procesijai lydint kuną į bažnyčią, muzika griežė. Atlaikius bažnytinės ceremonijas, lydojo į kapines; į kapines palydėjo taip pat daugybė žmonių, vyrų ir moterų. Ant kapinių I. W. W. kalbėtojai kalbėjo įvairiomis kalbomis: lietuviškai kalbėjo J. Schmidtas ir V. Kapsukas, kurie, atiduodami paskutinį paviršinį kritusiam draugui, pasakė po rimtą ir įspūdingą prakalbą.

Visoj demonstracijoj ir visą laiką labai gražiai apsiėjo žmonės darbininkai; tik vienas peiktinas, tai yra musų graborius p. Užmėckis, kuris ant kapinių labai nemandagiai apsiėjo, nerėdamas sukelti netvarką; p. Užmėckis manė įmest į duobę nabašuninką ir bėgt skubiai namo (?). Kada kalbėtojai kalbėjo, ypač paskutinis angliškai, musų graborius p. Užmėckis pradėjo visa gerkle šaukt, kad nekaltėtų.

Tebūnie lengva žemėlė musų draugui a. a. M. Petkevičiui ilstėtis. Mes niekadoms neužmiršim kritusio musų draugo kovoj už mus, darbininkus.

Visiems palydovams širdingai tariame ačiū.

Streiko Spaudos Komisija.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Iš moksleivių gyvenimo. Čia jau nuo keletu metų randasi nedidelis lietuvių moksleivių būrelis, kuris palaiko 7-tą S. L. R. K. M. A. kuopą ir šiaip jau turi savo kalbos pamokas du sykį savaitėje.

Kuopa turi kas mėnesis literatišką susirinkimą, kurio programa susidaro iš deklamacijų, pasikaitų ir prakalbų. Situose susirinkimose kiekvienas lietuvis moksleivis gali lavintis, ir taip pat gali parodyti savo gabumus skalboje ir sumanume. Retai kur lietuvių moksleiviai, būdami svetimtaučių mokyklose, turi tokią gerą progą, kaip mes čia turime. Patartina kiekvienam lietuviui, kuris tik kur-kituri skursta, savo dvasioje, atvažiuoti čia. Čia jis, atvažiuavęs, ras plačią dirvą į auklėti, o taip pat galės ir kitam jos suteikti.

Vasario 16 d. čia atsilankė iš So. Omaha, Neb., kun. J. Jonaitis ir pasakė musom gražią ir įspūdingą prakalbą; apart to, dar padovanojo \$10.00 padidinimui musų knygynėlio. Už tą viską vietiniai, lietuvių gerb. kun. Jonaitiui yra labai dėkingi ir tariamuosirdų čia. Jo apsilankymus pasiliks musų atmintyje ant ilgo!

Kovo 4 d. 7-ta I. R. K. M. sus-mo kuopa parengė susirinkimą su programėliu apvaikšiojimui šv. Kazimiero dienos. Programėlis buvo įvairus, gražiai ir pavyzdinčiai atliktas. Jame dalyvavo sekandios ypatas: A. Misevičius skaitė referatą "Lietuvos Nupuolimas," J. Mikulskis pasakė eiles "Birželio Rytas," J. Arbačiauskas skaitė nors trumpą, bet gražiai parašytą rašinėlį "Sidalvos Atlaidai," J. Miliauskas įausmingai ir nuosekliai apsakė Vyskupo Valan-

V.

čiausko gyvenimą ir jo nuopelnus musų rašlavoje, o N. pasakė kelis žodžius apie šv. Kazimierą.

Programui užsibaigus, buvo svarstoma kuopos begantieji reikalai ir ant galo užsiminta samesti po kelis centus Tėvynės pagelbai. Minėtam tikslui aukavo sekantieji: J. Saulinskas—\$1.00; J. Miliauskas, J. Čužauskas ir J. S.—po 50c.; J. Arbačiauskas—25c. Viso sykiu \$2.75. Minėti pinigai įteikti kuopos išdininkui, kuris įgaliota kad pasiųstų Tautos Fondo Iždan.

Dzukulis.

IS PITTSBURGH, PA.

Prakalbos. Kovo 4 d. šv. Kazimiero bažnytinėje svetainėje atsi-buvo prakalbos su dainomis ir deklamacijomis. Bažnytinis choras sudainavo dvi daini: "Tėvyne" ir "Einu per dvarelių," o po to kalbėjo vietinis klebonas, Kun. Sutkaitis. Jis labai gražiai nupasakojo, kaip reik savo tautą gerbti ir mylėti ir kaip reik savo kalbos neišsivadėti. Po to kalbėjo p. Miliauskas, o jam bekalbant rinkta aukas nuo karės nukentėjusiems. Surinkta iš viso \$60.54.

Prakalbos užsibaigė deklamacijomis ir dainomis. Deklamavoma maža mergaitė kokių 7 metų, gaila, kad pravardės nežinau,—kaip išaugs, tai bus gabi mergaitė. Publikai jos deklamacija taip patiko, kad išsukė kotinamą kritusiam draugui, pasakė po rimtą ir įspūdingą prakalbą.

Nežiurint didelio snigimo ir vėjo, žmonių nemažai buvo prisirinkę.

Ten Buvęs.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Kovo 4 d. buvo vietos SLA kuopos susirinkimas. Prisirašė 4 nauji nariai. Sekr. skaitė iš "Lietuvos" straipsnį apie Philadelphijos cukraus darb. streiką. Kuopos nariai suaukavo streikiariams \$3.15.

Kovo 6 d. buvo Račiūnas su judomais paveikslais. Jam salę buvo nusamdžiusi vietos T. M. D. kuopa nuo p. J. Kemna. Kada Račiūnas pribuvo, tai p. Kemna pasakė, jog inspektorius uždraudžia p. Račiūnui rodyti paveikslus jo salėj. Ką daryti? Žmonės nori Račiūno paveikslų, o čia nėra salės. Laimė, kad papirijos komitetas susidėjo iš šimtingų žmonių. Jie visi parilsamė p. Račiūnui lietuvių salę ir viskas buvo "all right." Susirinko žmonių pilna salė.

Repor.

IS BROOKLYN, N. Y.

Streiko apskelbimas. Skaitytojai jau yra matę laikraščiuose apie Philadelphijos cukerninkų streiką; toki patį streiką išliko Long Island City bei Jersey City cukernėse. Todėl ir mes, Arbucks Brothers Sugar Refinery darbininkai, nutarėme pareikalauti nuo darbdavių geresnės moturime. Vasario 25 d. išrinkome iš savo tarpo du delegatus, kad jie musų reikalavimus pristatytų dirbtuvės bosams. Ant rytojaus šitie reikalavimai buvo jiems perstatyti ir davėme kompanijai 24 valandas laiko šito klausimo apsvaistymui, grąsinimai, kad bus streikas, jeigu musų reikalavimas nebutų išpildytas.

Kompanija, matydama, kad čia ne baikos, vieton musų reikalautų 5 centų į valandą pakėlimo, pasiūlė mums atstuntą nuosimį iki gegužio mėnesio, o nuo gegužio mėnesio žadėjo mokėti jau 10%.

Matydami, kad kompanija gražum musų reikalavimo neišpildo, buvome priversti apskelbti streiką.

Todėl šiūmi norime pranešti broliams lietuviams, kad jeigu kartais angliškuose laikraščiuose matytų apgarsinimus, arba nuotikų girdėt, kad "Arbucks Brothers" cukernėje Central Brooklyn reikalauja darbininkų, tai žinokit, kad ten yra streikas ir todėl neikit dirbti.

Streikių Presos Komsija.

Žinios-Žinėlės.

New York N. Y.

— Mikas Petrauskas įdamavo Columbia fonografo kompanijai 12 lietuviškų dainų.

Brooklyn, N. Y.

— Gerai žinomas lietuvių veikėjas, p. J. M. Vinikaitis, pavojingai serga. Jį sutrynė žmonės, besigrusdami ir požeminį traukinį. Doktorai sako, kad gali ir nepagyti.

Cleveland, Ohio.

— Vietinė 20-toji TMD. kuopa sumanė sutverti iš Clevelando ir apieklėkės Tėv. Mylėtojų Dr. J. S. kuopų apskritį, kad geriaus organizacijos veikimą praplatinus.

Amsterdam, N. Y.

— Čia jaunimo burys buvo surengęs bankietį vienam iš geriausių hotelių. Buvo vakarienė ir lietuviški šokiai. Kadangi tai buvo naujas dalykas vietos lietuviams, tai visokių kalbų šis bankietas sukėlė.

Brooklyn, N. Y.

— Kilo gaisras name, kuriame randasi "Laisvės" spaustuve. Kadangi gaisras kilo ant antrų lubų, tai "Laisvės" spaustuvei, kuri randasi ant pirmų lubų, pasidarė nuostolio tik nuo vandens,—suslapo daug popieros.

Easton, Pa.

— Vienas krautuvninkas, norėdamas linksmai užbaigti užgavenes, pasikvietė muziką ir svečių ir pagamino visa ko kito, kas užgavėnoms dera. Po to viso išėjo sena istorija: atvyko policija, kad "karę" peiliais sustabdyti.

Cleveland, Ohio.

— Laikė SLA. 8-tojo apskrities susivaižiavimo buvo pakeltas klausimas, kad priimti atgal į SLA. F. J. Bagocių, žinomą SLA. ardytoją. Susivaižiavimas to klausimą atmėtė be svarstymo. Tame pačiame susivaižiavime patarta SLA. Pildomajai Tarybai suspenduoti Dr. A. K. Rutkauską iš Chicagos, kuris laikė prakalbų Clevelande, sakoma, išniekinęs tą organizaciją.

Lowell, Mass.

— Concord upėje prigerė du lietuvių vaikai.—Kazlauskutis septynių metų ir Blažonaitis 8 metų.

Luzerne, Pa.

— Čia atsirado koks pamisėlis, kuris merginoms plaukus karmo. Jau dvi merginas, pasigavęs ant gatvių, tokiu būdu nakarpė.

Simpson, Pa.

— Angliakasyklose ugruivusi uola užmušė Juozą Virbišką, 24 m. amžiaus. Velionis paėjo iš Prazariskų kaimo, Vilniaus gub.; buvo geras lietuvis ir daug pasidarbavo laike "Lietuvių Dienos."

Brooklyn, N. Y.

— Paminėjimui nesenai mirusio lietuvių rašytojo ir veikėjo Gabrieliaus Landsbergio (Zemkalnio) Dramatiškos Dailės Draugija pastatė scenoje jo pagarsėjusį veikalą "Blindą." Pasirūdas papasakojo apie Landsbergio gyvenimą ir jo nuopelnus lietuvių tautiškajai dirvoj.

So. Boston, Mass.

— Čia buvo susivaižiavę socialistų "sulai" ir jų laikraščių redaktoriai. Ejo dideli ginčai už tai, kad toki laikraščiai, kaip "Keleivis," "Naujienos" ir "Laisvė" daro sau iš žmonių biznį ir namus statosi, ar rengiasi statyti, o socialistų Sąjungos organas "Kova" skursta. Branduolys užmetinėjimų buvo tame, kad tie "privatiški" laikraščiai nors ragina kitus "turtais dalintis" bet patys sau turtus krauja. Buvo aštrių susikirtimų.

Jockus.

Vist laikraščiu stundams rankraščiai turi būti pažymėti autorius pa rašu ir adresu. Pasirašantieji pseu donimais turi paduoti. Redakcijos ži ni, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę at slunčiamus bei rankraščius trumpinti ir trilyti.

Netinkamus laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina au toriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popieriaus pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lietuvos neprisigulmė ir mės.

Kalbos apie Lietuvos neprisigulmę, tulį laiką nutilusios, da bar vėl atsinaujina. Štai, girdi me, kad Sveicarij laikraštis Ga zette de Lausanne skelbia sekancio turinio žinią:

Vokiečių užrubežio ministeris turėjęs neseniai pasikalbėjimą su Austrijos užrubežio ministeriu, grafu Czerny. Šiame pasikalbė jime, anot minėto laikraščio, bu vę nutarta, kad netrukus busan ti paskelbta Lietuvos neprisigul mybės ir įsteigta lietuvių valsti jos taryba,—panašiai, kaip pas lenkus; po to, esą, busianti orga nizuojama lietuviškoji armija.

Sulyg minėto laikraščio, tas turėjęs būti atlikta vasario mėne syj. Bet kadangi vasaris jau perėjo, o tokio paskelbimo dar ne esame girdėję, tai reik manyti, kad minėta žinia yra vienas iš tų nepatvirtintų gančių, kurių taip daug pasirodo iš Sveicarijos.

Mės esame girdėję ir apie ki tą gandą, kurio teisingumo pa tikrinti, žinoma, negalime, bet mus užtikrinama, kad žemiaus paduotoji žinia paeinanti iš rim ty ir patikėtinų šaltinių.

Anot šitos žinios, Londone aty džia tēmijama į lietuvių bei lat vių atsinešimą prie Rusijos ir Vokietijos. Anglijos valdžia buk darsius specialį tyrinėjimą kas link lietuvių ir latvių politiškos „orientacijos“ ir šių tyrinėjimų pasekmės būk užganėdine Angli jos valdžia tuo žvilgsniu, kad lietuvių tauta, su mažais ir ne daug reikiškančiais išėmimais, Lu vo ir yra lojalistika (ištikima) taktininkams ir jų idealams.

Suom laikui Anglijai, kaip Rusijos taktininkai, esą, neišpuo la viešai užstoti nei rž netuvius, nei už latvius, bet Londono val dīskose sferose visgi apie ši tų tautų likimą kalbama. Anot šito gando, esą išdirbtas tam tikras planas, kuris busias įne s tas prie pirmos progos taikos konferencijon ir kuriuomi bus reikalaujama kaip lietuviams, taip latviams, suteikti didesnę lais vę už jų lojalų alkininkams užsi laikymą šioje karėje.

Idomu dar ir tai, kad, anot ši tų žinių, Londonas esąs gerai susipažinęs ir su lietuvių srio vėmis bei jų programais, veiki mi ir palinkimais bei politiško mis tendencijomis. Politiškoju žvilgsniu lietuvių socialistų ir kle rikalių sriovės esą daro nekokį įspu dį Londono valdīskose sferose: so cialistai, kaip „tarptautiečiai“—in ternacionalai esą negyva medžiaga lietuvių tautiniam judėjime, o mus „politiškieji katalikai“, arba klerikalai, stipriai, palinkusieji net ir politiškos žvilgsniu linkui Rymo, esą taipgi savo rūšies kosmopol itai, nedarantieji gero įspūdžio po litīskose anglių sferose.

Apie šiuos dalykus Londone esą gerai informuoti; jeigu jiems ko truksta, tai esą truksta tikrų žinių apie reliatyvų šių sriovių stiprumą ir įtekme. Tas esą gali daug nu sverti vienon, ar kiton pusėn, nes Londono augštesnės sferos, prie lankiai žiūrėdamos į lietuvių tau tinį judėjimą, negeisėtų matyti bu simąją Lietuvą po internacionalis ku, arba rymišku sosu.

Jeigu šitos žinios yra teisingos, tai lietuviams yra apie ką rimtai pagalvoti ir tikrai savo sriovi nius santiliuos nustatyti. Vis vie na, koki srioviniai lietuvių progra mai ir palinkimai būtų, „išlaiki nę“ savo politikoj musų visos sriovės privalo pastatyti stiprų tau tinį, lietuvišką frontą, o jo koman dantu Lietuva vystę, bet ne kitas kokias pašalines įjeigas—vis vie na, ar ty įjeigų vardas būtų internaci onalizmas, ar Ryme darytasai kosmopolitizmas.

Vienpusiški protestai. Musų straipsniai apie tai, kad kiekvienas lietuvis, kuris šioj šalį gyvena, o juo labiau tas, kuris yra šios šalies pilietis, privalo būti ištiki mas šiai šaliai, sukėlė nemažą au drą, kiti laikraščiai atkartoja juos net ir po mėnesio laiko.

Žinoma, jie mus peikia už tai, prasimanydami, kad mēs buk nori me karės ir žmones prie to vedame. Jie mus bombarduoja už tai, kad mēs nekvičiame žmonių „pro testuoti prieš karę“, bet kviečiame juos remti prezidentą Wilsoną ir stovėti drauči už Amerikos laisvės vėliavą. Jie net kursto darbinin kus prieš mus už tai, kad mēs raginame būti ne patsidavėliais, bet ištikimais šios šalies piliečiais.

Neišmandiai! Savo vienpusiš kais protestais jie mano karę su stabdyti, arba pralinti. Jeigu jie tikrai išmanytų reikalą, jeigu jie būtų tikri šios laisvos šalies prieteliai, tai jie nedirbtų savo protestų sykiu su amerikoniškais vokiečiais ir nesistytų jų Washing toną, bet pasistytų juos Berlyną, nes ten jiems vieta.

Ar girdėjote jū, kad nors vie noj vietoj tie „protestantai“ būtų išnešę protestą prieš Kaizerį, lau dantį tarptautiskus įstatymus ir žu dantį nekaltus Amerikos piliečius priešingai įstatymams ir žmoniš koms teisėms? Ar girdėjote, je jus nors vieną jų protestą prieš žveriską vokiečių žingsnį, kuomet jie apskelbė, kad jie skandins net ir ligonbučių laivus, neatkreipia mi atydos į sužeistuosius? Ar jū s girdėjote, kad tie „protestantai“ savo protestuose nupeiktų nors vien u žodžiu vokiečių valdžią, kuri tru škina po kojomis kiekvieną civil izacijos dėsni ir grąžina atgal piratų laikus? Ar jū s girdite papeikimą tiems, kurie suokal bius daro prieš Ameriką, kad Meksikonai ir Japonai ją užpul tyt? Ne, jū s to nuo šių protes tantų negirdėjote. Bet jū s gir dite papeikimus Amerikos valdžiai ir Amerikos prezidentui, kuri gina savo šalies laisvę nuo neteisingų užpuolimų; jū s girdi te papeikimus už tai, kad Ameri ka prištinasi ir nenori leisti įve dimo barbarizmo; jū s girdite šmeizmus prezidento, kuris, kaip tas Jobas kantrusis, stengiasi vi sais galimais budais apsaugoti šią šalį ne tik nuo dabartinių ne laimijų, bet ir nuo nelaimių, kurios gali būti ateityje.

Tie vienpusiški protestai neva „prieš karę“ yra tik tuščias van dės grūdinas pjestoje. Ne tikras aršiau! Tai yra vanduo ant vokiško malūno. Ir tą geriau siai liudija tai, kad kaizerio val džia Berlyne esanti labai užga iėdinta šitas amerikoniškų trum baregių protestais, kuriais nori ma supančiuoti prezidentui Wil sonui rankas, o tuom pačiu pa gelbėt. Kaizeriui jo machinaci jose. Apart to viso, musų so cialistai atvirai pasisako: kad tie protestai yra gera proga iš naudoti savo partijos sustiprinimui. Ne šalies gerovė, bet savo partijos sustiprinimas jiems svar bu. Apart to ir kizeriui tuom pačiu prigelbės. Geri piliečiai—nėr ko sakyti.

Darbininkai ir karė. Pereitį panedėlį atstovai trijų milijonų organizuotų Amerikos darbinin kų susirinko Washingtone ap kalbėjimui svarbių reikalų, ypač gi nutarimui klausimo, kaip šios šalies darbininkai turi atsinešti sulyg grėsiančio Amerikai karės pavojiaus.

Siame klausime vienbalsiai iš nės ta sekanti svarbi rezoliucija: „Mēs, valdybos nacionalių ir internacijonalių a.natų unijųj Amerikoje, susirinkę į nacionalę konferenciją šios tautos sostapi lėj, siuoni pažadame pilnau siai [unreservedly] laike taikos, ar karės, laike sunkenybių ar audrų ginti vėliavas liuosybės ir saugumo ir užsilaikymo musų respublikos institucijų ir idealy.

„Šioje iškilmingoje valandoje musų tautos gyvenime, mēs tikrai turime viltį, kad musų res publiką galėtų būti apsaugota savo nenukreipiamame nore pa laikyti taiką; kad n. sų žmonės galėtų būti apsaugoti nuo karė baisenybių ir naustos; kad jie tu rėtų progą auklėti ir vystyti tai kos mokslus, žmonių brolybę ir augštesnę civilizaciją.

„Bet jeigu, nežiurint visų mu pasistengimų ir vilčių, musų ša lis būtų įtraukta sukurin euro pios kovos, tai mēs, su šiais laisvės ir teisybės idealais, čia paskelbtais, aukaujame musų patarnavimus savo tėvynei, kiek vienoj veiklumo sryty, ginti, saugoti ir palaikyti Suvienuytų Valstijų respubliką priešais jos neprietelius, kas jie nebebutų, ir mēs kreipiamės prie savo brolių piliečių vardan švento vardo „darbo“, teisybės, liuosybės ir žmoniškumo su atsidavimu ir patriotiškumu duoti tokį pat pa tarnavimą.

Taip prabilo Amerikos didžiaus ios darbininkų organizacijos — American Federation of Labor— vadai darbininkų išrinktieji va dai. Jie pasakė, praktiskai, tą patį, ką mēs jau buvome išreiš kę, būtent: kad mēs negeidžiame

Prūsų Lietuva ir „plačioji politika“.

Tuli laikraščiai, norėdami pasi rodyti savo ultrademokratišku mu, rašo, kad Mažosios (Prūsų) Lietuvos prijungimas prie Di džioios Lietuvos privalo būti

tiduotas jos gyventojų nuspre ndimui per jų referendumą, t. y. visuotiną nubalsavimą. Tas ref škia: duoti prūsų Lietuviams klausimą—ar jū s norite prisilė ti prie visos Lietuvos, ar ne?—ir tegul jie balsuoja.

Kiti laikraščiai tokį sumanymą vadina absurdu.

Pažiūrėkim, kurie yra teisin gesni ir praktiškesni savo min tyse.

Demokratizmo abelnieji prin cipai reikalauja, kad politiškas žmonių likimas būtų išrištas tų pačių žmonių apsisprendimu, nes demokratizmo pamatinis prin ci pas yra tame, kad kiekviena tau ta turi teisę spręsti apie savo likimą. Tas yra teisinga ir apie tai ginčytis neprisieina.

Vienok tas yra teisinga tik pa tol, pakol kalbame apie politišką likimą a t s k i r ū tautų, kaip o atskirų vienučių. Kaip tik šitą principą pastumsim pertoli; kaip tik jį mėginsime pritaikinti ne tik prie visos tautos, bet ir prie jos dalių, prie jos, taip sakant, vidurinių reikalų, tai netrukus galėsime patėmyti, kad tokio principo prisiilaikymas nuves mus į balą ir klampynes. Nes ir ištikro, tik pažiūrėkim:

Negalima, kaip vežiams, replioti.

Prūsų lietuvių klausimas sąry syje su visų lietuvių klausimu, yra vidujinis lietuvių tautos klausimas,—tai nėra atskirų tau tų klausimas, bet vienos tautos naminis klausimas. Kuomet ei na klausimas apie visos tau tos likimą, tuomet apie tai sprendžia ne kas sau, bet visa tauta—visos jos didžiama. Jeigu būtų kitaip, tai, kalbėdami apie Lietuvos politišką likimą, mēs turėtume ne tik klausiti kiekvie no jos gyventojų, kiekvienos gi minės, ko jie nori, bet turėtume jū norus ir užganėdinti, nors tie norai būtų ir priešingi visos tau tos interesams ir didžiomas nuo monei. Taip elgdamiesi, turėtu me politiški Lietuvos likimą duoti nubalsuoti atskirai ir žem aičiams, augštaičiams, dzu kams, kapsams ir t. t. Ir turėtu me jū norus taipgi užganėdinti, nes to neva reikalauja demokra tiškumas.

Neseniai mēs skaitėme laikra ščiuose, kad Vilniuje esą buvęs susirinkimas „lietuvių moterių“ (gal būtų, tiktai Vilniaus ir apie linkių) ir jos nutarė, kad jos no ri būti „prie Polščios.“ Galime manyti, kad tokios, ar pana šios referendumo pasekmės bu ty ir Gardino bei Vilniaus gu bernijų dalyse.

Jeigu jau mēs norėtume būti „nuosekliais demokratais“ ir kiekvienam duoti apsispręsti, ko jis nori ir kur nori prigulėti, tai kodėl neduoti pilno referendumo kaimams ir miestams, o net ir musų išeivijai? Butų visai ne įstabu, jeigu Lietuvos miestai ir miesteliai „nubalsuotų“, kad jie taipgi nori būti prie „Polščios“, tas pats atsiktų su dvarininkais, kurie turi visai nemažą Lie tuvos žemės nuosimti.

Tai būtų demokratizmas—pla tus ir tyras, bet tai būtų taipgi ir nonsensas,—tautos saužadystė jeigu visi kaip vėžiai, kas sau,

pradėtų replioti, į visus kampus. Ne! Tautos apsisprendime ne gali kas sau reikalauti, kad jo norai būtų išpildyti. To nei ne reikalauja demokratizmas. De mokratizmas reikalauja, kad di džioma žmonių, arba tautos, nulemtų jos likimą, jos valdymo si budą ir t. t.

Tiek apie patį demokratišku mo principą. Pažiūrėkim dabar į Prūsų Lietuvą iš praktiško at žvilgio.

Praktiškas žvilgsnis į Lietuvos neprisigulmę.

Busiančiai neprisigulmingai, ar ba bent autonomiškai Lietuvai iš ekonominio atžvilgio yra rei kalingas išėjimas į jures, t. y. Klaipėdos ir Karaliaučiaus mie stai ir jų uostai. Atkirsta nuo jurių Lietuva būtų, kaip tas jau nas ir silpnas medelis, kurio šak nys negali persimušti per akme ninę sieną, prie gaivinančios jį drėgnumos. Jos pramonija, iš ekonominę gerovę priklausan ty nuo mielaširdystės tų, kurie prie jimą prie jurių valdytų, o jie augstais munitais išculptų pačios gyvasties syvus iš Lietuvos ku no. Serbijos pavyzdīs, kur Au strija augstais geležinkelį tari fais smaugė ir desperacijon varė Serbiją, dar gyvas stovi musų akyse. Argi Lietuviių tauta, de lei blogai suprasto demokratiz mo, turėtų liuosnoriai sau kilną užsinerinti ant kaklo vieno todel, kad vokiečių machinacijos pa kirtų šaknis seniausiai Lietuvos provincijai?

Gerai yra kalbėti apie demo kratizmą, tenai, kur žmonės ai škiai supranta savo padėjimą ir kur nėra pašalinių veiksnų, kurie tendintų sveiką tautos mintį. Tuomet jie gali ir sveiką nuomo nę išreikšti, kuri bus naudinga ir jiems ir visai tautai. Bet ar taip yra su Mažąja, arba Prūsų Lie tuva? Pažiūrėkim!

Mažojoj Lietuvoj nėra tyro kraujo vokiečių nei vieno nuo šimčio. Visų kitų Prūsų Lie tuvos gyventojų gislose teka didis nuosimtis tyro lietuviško krau jo. Jie yra ainiai senovės prūsų su menku primaišymu vokiško kraujo. Koki 75% jų yra, nors dar pamiršę savo tėvų kalbą, bet tikri lietuviai, arba prusai.

Mažosios Lietuvos dvarininkai yra, iš didesnės dalies, ainiai vo kiškų atėjūnų. Jiems turi lie tuviai kaipo samdininkai, vergan ti. Ir todel į tokius negalima atsižvelgti, nes jiems rupi ne tautos labas, bet kitataučių, t. y. lietuvių išnaudojimas.

Menkas tautiškas susipratimas. Prūsų lietuviai, su labai ne skaitlingais išėmimais, yra (tu rime tą pripažinti) tautiškais ku diškiais ir todel jie, kol kas, nega li protinai įmastyti apie savo tautos likimą, nors jie ir geriau sius gal norus turi. Turi tai už juos Didžioios Lietuvos jų bro liai lietuviai atlikti. Aš, būda mas pats Prūsų Lietuvos lie tuviu, pažįstu savo krašto padė ji mą ir žinau ką kalbu.

Mažosios Lietuvos gyventojai, budami gerai amatninkais ir ga biais žemdirbiais, „papuolę“ po neprisigulmingos Lietuvos valdžią, galėtų savo gabumus sanaudoti tarpe savo brolių Didžiojo Lie tuvoj ir, įgiję nuosavybę, pasi

(Tasą ant 5-to pusl.)

—Evans in Baltimore American.

KARVE NUTUKUS, BET PIENO NĖRA.

Dedė Šamas į Kolumbiją (šia šalį): Miela, Kolumbija, kaip aš manau, tai šita musų margutė tyčiai pieną užtraukė. [Suprask, kad šalis yra turtinga, darbai gerai eina, o žmonėms maisto stoka].

MARGUMYNAI.

VAI, VYRAI, SUSIPRASKITE.

McNaughton, Wis. Gerb. Redakcija:—Lai bus ir man leista pasakyti kelis žodžius apie tai, ką musų prasti žmonės apie Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą mano.

Kuomet mēs matėmė didelį darbą, nuveiktą per Centralinį Komitetą, kada jis su pagelba kelių simtų geros valios vyrų ir moterių surinko badaujantiems musų broliams tokią didelę kru vą pinigų; ir kuomet mēs matė mės, kaip po dviejų metų ar šiausių barnių užsimezgė tarp Amerikos lietuvių broliška vie nylė, tai kiekvieno žmogaus širdis iš to džiaugėsi, nes matėme iš laikračių, kaip visur musų žmonės stojo, kaip gerai darbi ninkai, tautos darban.

Bet štai dabar vėl skaitome, kad ir tą neseniai užsimegusį vienybės žiedą, vėl nuskyne, kad atsirado žmonių, kurie mėgi no suardyti Centralinį Komitetą, tai ir gaila, ir pikta pasidare. Gaila, kad geras darbas, taip gra žiai pradėtas ir vartas, turės nuo to nukentėti; pikta, kad ir tarp musų brolių Amerikoje atsiranda tokių „monarchų“, kurie, kaip Europos monarchai, siunčia brolių prieš brolių. Ir žmogui atei na galvon mislis: „Tik-gi, jeigu jie sąžinę turėtų, tai jau to ne darytų.“

Žmonės čia skaito visokius laikraščius ir pasakoją, pavyz džiui, šitaip: „Sva-ak's iš to Bos- tono „Darbininko“ yra darbinin kas: prie Centralinio Komiteto sutvertimo nei kiek nepasidarbė vo, o prie jo griovimo, tai net išsiujuosė dirba.“ Žmonės, kad ir geri katalikai, o mat yra be šališki ir moka teisybę surasti.

M. Šarka.

PRAŠO PAAISKINTI.

New York, N. Y. Gerb. Redakcija:—Matau, kad laikra ščiuose skelbiama, kad Centralio Komiteto Raštinė ketinanti iš leisti knygą apie „Lietuvių Die

Laikė susivaziavimo, kuris dakeija:—Meldžiu man duoti iyyko New Yorke 15 d. sausio tikrą atsakymą į šitą klausimą: šių metų, šitas klausimas apie Jeigu tėvai nėra šios šalies pi

išleidimą knygos buvo svarsty liečiai, tai ar jų čia gimę vaikai tas plačiai ir didžiama balsų nutarta, kad tokios knygos ne reikia leisti. (Išleisti nekenktų, ir vargiai galima būtų pasakyti, kad jos „nereikia“,—rašite buvo kitokit neparankumai, kėblumai, ar išrokavimai, kurie neleido tuom reikalui užsiimti. Red.).

New Yorkietis.

(Siame numeryj yra platesnių apie tai žinių. Red.)

DEL P-O MARTAUS.

Rochester, N. Y. Gerb. Redakcija:—Mačiau nekuriuose musų laikraščiuose didelių užsi pildinėjimų ant p. Martaus ir jo paniekinimų. Aš nekaltėsiu čia apie jo kvalifikacijas ir diplo mus, kuriais jis nesigiria, bet aš noriu pažymėti apie jo atliktą darbą.

Tėmijau laikraščiuose, kad kur tik p. Martus atsilanko, ten ang lų laikraščiai vis suranda šitą apie lietuvių ir Lietuvą para šytį. Štai ir pas mus jam atsi lankius laikraštis Rochester Evening Times patalpino visos špalto straipsnį „Suffering of Ancient Race is described—American citizen was a witness of Tragedy of Lithuania“.

Gal but, kad p. Martus ir nėra „augstų mokslų“ įgijęs, bet reik pripažinti, kad jis yra „good press agent“ ir kaipo tokis daug nau dos lietuviams atneša.

„Iš jų darbų juos pažinsite“.

Jamerikonas.

KAS GALI BUT PILIEČIU.

Harrison, N. J. Gerb. Re dakcija:—Meldžiu man duoti tikrą atsakymą į šitą klausimą: šių metų, šitas klausimas apie Jeigu tėvai nėra šios šalies pi

Tautininkas.

Atsakymas. Vaikai, gimusie Suvienujose Valstijose iš tėvų nepiliečių, yra Suv. Valstijų pi liečiai. Bet taipgi yra ir kitas įstatymas, kuris sako, kad vai kai, gimusieji šioj šalį iš tėvų nepiliečių, susilaukę pilnamety stės, gali pasirinkti sau, prie ko kios pilietystės jie nori priklaus yti—prie šios šalies, ar prie sa vo tėvų šalies. Red.

AMERIKIEČIAMS!

Carlin, Škotija. Gerb. Redakcija:—Iš laikračių mato me mēs, Škotijos lietuviai, kaip jū s, Amerikos lietuviai, darbuo jatės Lietuvos labui ir kaip jū s ten trisite del jos ateities. Ir smagu mums darosi, kuomet mēs matome savo brolius dir ban del savo tautos ir tėvynės. Bet mums labai liudna, kada mēs matome, kad pas jū s vieny bė pra, kad socialistai sau, kata likai sau, o tautininkai sau pra deda skirstytis ir tarp savęs ginčytis ir kovoti.

Kodėl, broliai, taip darote? Ar mēs gausime Lietuvai laisvę, kuomet išsiskaldę kovosim? Ar istorija mus nepamokina, kad Lietuva pradėjo žuti ir žuvo, ka da musų senovės kunigaikščiai neturėjo tarp savęs vienybės? Viso pasaulio lietuviai,—Ameri kos, Argentinos, Transvalio, An glijos ir Škotijos, Prūsų ir Lie tuvos—visi dabar dirbkim vieną darbą, kaip broliai. Tai tada nu sluosistysim ašaras ir nuo karės nukentėjusiems, ir laisvę musų tėvynei atgausim.

Povylas Jesinskas.

PRUSŲ LIETUVA IR
"PLACIOJI POLITIKA."

(Tas nuo 4-to pusl.)

likty ekonomiskai neprigulmin-
gais; neprivalėtų vokiečiams ber-
nais ir kumėtais tarnauti. Iš
tokio susivienijimo būtų tik nau-
da ir vieniams, ir kitiems.

Yra tuli glūšiai, kurie rašo
ir kalba, kad Didžiosios Lie-
tuvos katalikai esą nori savo
brolius Mažosios Lietuvos pro-
testonus į vergus paversti, bet
tokis tvirtinimas jokių rimtesnių
pamatų po šalin neturi ir jai
neverta atkreipti rimtesnės aty-
dos. Visais kitais atžvilgiais su-
jungimas Didžiosios ir Mažosios
Lietuvų yra netikėtai puo-
sēm naudingas, bet tautiniu, eko-
nominu ir politiskuoju žvilgsniu
yra tiesiog neapsieinamas ir to-
del šiame dalyke demokratiškas
dargi klaidingai suprastą, mes
galime ramia sąžine atidėti į
šalį. Demokratiškas yra apsau-
gojimai žmonių nuo skriaudos, o
ne tautų skaldymui. Šiame gi atsi-
tikime, kaip matėme, apie prūsų
lietuvių skriaudą negali būti nei
kalbos.

A. musų "placioji" politika.

Ant galo, leiskite man dar po-
rą žodžių tarti apie karę, apie
talkingus ir apie vokiečius.

Nėra abejonės, kad vokiečiai
galų gale liks sumušti. Nors tai
yra tik "pranašavimas," bet, kaip
man išrodo, kitokio išėjimo ne-
galės būti, negut koks netikėtas
stebuklas atsitiktų. Kalbėdami
ir svarstydami apie Lietuvos
ateitį, tą visuomet turime turėti
omenyje.

Tuli laikraščiai laikosi, arba
nuduoda, kad jie laikosi, užjoja-
tos vokiečiams. Mano, kad toks
jų pasielgimas, yra didžiai diplo-
matiskas, kad vokiečius savo
pusnį jie patrauks. Man išrodo,
kad jie klysta. "Vokietukai" ne
toki kvailei ir najivus, kad jie
to nesuprastų. Jie taigpi u-
pranta ir tai, kad talkininkai,
juos sumušę, neapdovanos jų žė-
mėmis, bet veikia tulus plotus
nuo Vokietijos atims. Todel
vokiečių interesai reikalauja ir
reikalauja, kad Vokietijos pakra-
styj būtų neprigulminga Lietu-
va. Ne kokis nors prijaunamas
lietuviams juos prie reikalavi-
mo vers, bet vers jų loonas išro-
kavimas, kad atsiskyrus nuo ga-
lingo priešo.

"Lietuviai neturi pamato nie-
ko gero tikėtis ir nuo rusų val-
džios"—tanksiai mums tenka gir-
dėti. Tas teisybė ir to niekas
užgincyti nenori. Nuo rusų val-
džios mes lygiai tiek galime ti-
kėtis, kiek ir nuo vokiečių. Bet
jeigu lietuviai neturi pamato nie-
ko gero tikėtis nuo rusų val-
džios, tai dar niekas neužgincyjo
ir neprirodė, kad lietuviai taigpi
negali nieko gero tikėtis ir nuo
rusų tautos, nuo rusų liaudies,
nuo rusų demokratijos. Dar nie-
kas neprirodė, kad tam tikroms
aplinkybėms susilėjus, francuzų
ir angly demokratijos būtų prie-
šingos lietuvių tautos neprigul-
mybei, arba bent autonomijai.
Niekas taigpi dar nėra užginci-
jes to, kad turime pamatą
daugiau tikėtis nuo demokratiš-
kų valdžių, negu nuo monarchi-
škų. Vokietija šiandien yra uola
ir palaikytoja Europos monar-
chizmo. Francuzija ir Anglija
yra demokratijos sodintojai; Ru-
sija, kurios monarchizmas ši-
dien labiausiai ne tik remiasi ant
vokiško monarchizmo, bet ir sk-
tyviai yra palaikomas Pabaltii-
jos baronų ir jų klišos politika,
negali ilgai begyvuoti, ypač ku-
omet žsimėzgė draugiški ryšiai
su Francuzija ir Anglija. Rusi-
jos netolima ateitis—demokra-
tiska, jeigu talkininkai laimės.

Štai kodėl, mano manymu,
"placioji" lietuvių politika pri-
valo sukstis ant talkingų, o ne
ant vokiečių asies.

Sargunas.

Spaudos Atbalsiai.

Dar apie popiežių ir Lietuvį
Dieną. Musų straipsnis "Po-
piežius ir Lietuvos Diena" (No-
m. 9-to) sukėlė nemažai kal-
bų, ypač taip vadinamuose "ka-
talikų" laikraščiuose. Mes tuo
esame užganėdinti, nors nekuri-
me laikraščiai, kaip, pavyzdžiui,
"Darbininkas," ir visai "iš rėmų
išvaziuoja." Užganėdinti esame
todėl, kad musų manymu tas
klasimas buvo perdug svarbus
lietuvių tautiniam judėjime, kad
pro jį tylois perėjus.

Is musų straipsnio tono buvo
galima pastebėti, kad mes visai
nepyktume, jeigu kas parodytų,
kad mes klystame. Ir išliko,
"Draugas," kuris žymiai permai-
nė toną, naujai redakcijai pasi-
rodžius, taip ir mėgina padaryti;
ir visai rimtu budu. Jis rašo:

Visai nesistebime Lietuvos
nusiminimu. Ji nežinojo, kad
daugelyje viešpatijų, tarp jų ir
Rusijoje, yra įstatymas, jog visi
popiežiaus aktai, siunčiami tos
viešpatijos vyskupams, turi eiti
per jos cenzurą. Nors popiežiai
prieš tą įstatymą smarkiai pro-
testavo, bet protestas visgi ne-
sustabdė kaikiurių ministrų sau-
valės. Stolinui esant vidujini-
nių dalykų ministru, daugelis ku-
nigų pateko kalėjimui, už ką
pildė popiežiaus patvirtintą įsta-
tymą apie moterystę, vadinamą
p. "Ne temere." Tas įstatymas
Rusijai nieko nekėnė, bet Stoli-
nui buvo svarbus principas pa-
gauti popiežiaus teisdarbę po
savo priežiūra. Jis norėjo tą
įvykinti kunigų varginimu.

Daugiau yra viešpatijų, ku-
riose įvairiais juridikais aktais
sudaryta, kad popiežius negalėtų
rinkti jose pinigų. Tuose ak-
tuose popiežiaus rinkliavo pava-
dintos svetimo valdovo uždada-
miais mokesčiais. Suprantama,
kaip tuose dalykuose buvo
jautrus viešpatijų vedėjai, ypač
ten, kur jie kaip Francuzijoje,
kovoja su Katalikų Bažnyčia.

Vietomis viešpatijų įsikisimas
tarp vyskupų ir popiežiaus yra
taip didelis, kad Sventasis Tėvas
vengia naudotis iniciatyvos teise,
kad ta nebūtų paskaityta kaip
kišimasis į vidujinius viešpatijos
dalykus. Ypatingi Rusijoje gy-
venančių vyskupų santikiai su
popiežium begalo suvaržyti ligu-
sta, tos viešpatijos baimė, kad
popiežius kartais nesikištų į jos
reikalus.

Lietuva, kaip ir Lenkija, tarp-
tautines teises žvilgsniu, tebe-
priklauso Rusijai. Piniginė pa-
sąlpa tiems dviem šalim yra ne
tikėjimasis, o ekonominis daly-
kas. Popiežius imti ant savęs
iniciatyvą tokiam dalyke yra
nepatogu.

Kaip tik vira Lenkija tapo
vokiečių užimta, Lenkų vysku-
pų krepšiai prie popiežiaus gra-
žiai laisvi, ir reikšdami savo pa-
garbą, aprašydami savo tautos
vargus ir prašydami užtarymo.
Šv. Tėvas jems atsakė ralo-
tingai ir paviljojo kreipitis prie
pašalio vyskupų, kad sudarytų
lenkų dieną, patardamas nuo sa-
vės lapkričio 1 d. 1915 m. Len-
kų vyskupai tą padarė ir jų tau-
ta pelnė apie 15 milijonų fran-
kų. "Lietuva," matyt nežinojo
kokių būdų buvo įvykusi Lenkų
diena.

Apie tai, kad popiežius yra
varžomas per Petrogrado mini-
steriją susisėsimuose su katali-
kais Rusijos rybose, mes žino-
jome. Apie tai, kad popiežius
buvo paskelbęs lenkų ir belgų
dienas tokiu pat budu, kaip kad
lietuviams ir kaip tai tvirtina
"Draugas," mes nežinojome.
Mes gavome įspūdį iš visų tele-
gramų ir įspūdį iš visų laikraščių
bei straipsnių tame klausime rašytų,
kad lenkams ir belgams buvo
paskirtos dienos teisioginiu Vati-
kano aplinkraščiu. Savo laiku
mums net buvo šiek tiek osia-
bu, žinant viršminėtus varžymus
Rusijoje. Vienok mes aiškino-
me sau, kad laike šios karės ar-
ba pirmus nustatytos taisyklės
tapo palytuosutas, ypač kad tai
buvo ne koks politiškas, bet hu-
manitariskas popiežiaus žingsnis;
arba kad, užėmus vokiečiams
Lietuvą ir Lenkiją, popiežius
skaitė nedidelį katalikų skaitlių
pacioj Rusijoj, kaip visai ne-
daug tebesveriantį.

Ir jeigu taip būtų, kaip
"Draugas" išdėstė apie lenkų
dieną, lietuviai neturėtų jokio
pamato nusiskusti, o mes mielai
prisipažintume prie padarytos

klaidos—klaidos, kaip aiškiai bu-
vo matyti, gimusios ne iš blogo
noro, bet iš klaidinančių mus ži-
nių ir iš noro stovėti ant lietu-
vių reikalų sargybos.

Bet... Bet pažiūrėkim, ką rašo
kitas laikraštis, ir-gi kunigo ve-
damas.

"Darbininkas," pusėtinai iš-
tauzojęs "Lietuvos" redaktorių
sulyg savo papratimo "laisva-
maniais," "vaikišiais" etc. štai
ka turi pasakyti:

Be abejonės lenkams Šv. Tė-
vas daugiaus padarė, negu lietu-
viams. Del lenkų nelaimių Šv.
Tėvas pats išleido aplinkraštį į
viso pasaulio vyskupus. Bet
atsiminkime, kad lenkų ir kan-
čios buvo didesnės, kad daug
didėnis žmonių skaičius ten nu-
kentėjo; kad jų 7 syk daugiau,
kaip musų, kad mus tik neseniai
dar sužinota, kad jie pirmi ir
paprastai tos malonės. Gavęs
paskui ir lietuvių prašymą, Šv.
Tėvas turėjo išrasti taktinę ke-
lią, kad neatgristi su reikalavi-
mų nuolatinių rinkliavų. Juk
nukentėjusių nuo karės tautų
šiandien yra tiek ir tiek, juk vi-
sas pasaulis nuo tos nelaimės,
kenčia. Kas-gi būtų, jei kiek-
viena nukentėjusi tauta imtų pri-
siprasti reikalaui Šv. Tėvo,
kad pareikalautų iš kitų tautų
rinkti jų bažnyčiose aukas.

Turime ineiti į Šv. Tėvo pa-
dėimą ir pripažinti, kad Šv. Tė-
vas padarė mums tai, ką galėjo
ir kad mes jam už tai turime
būti labai dėkingi.

Mes dabar ir nežinojome, kuriam
tikėti—ar "Draugo" redaktoriui,
kun. Bučini, ar "Darbininko" re-
daktoriui, kun. Kemėšui. Vie-
nas sako, kad lenkams buvusi
paskirta diena tokiu pat budu,
kaip lietuviams, kitas gi tvirtina,
kad "be abejonės lenkams Šv.
Tėvas daugiaus padarė megu lie-
tuviams," nes "dėl lenkų nelai-
mių Šv. Tėvas pats išleido aplink-
raštį į viso pasaulio vyskupus."
Neskaitydami oficialių Vati-
kano ar bažnytinių organų, mes
negalime šio klausimo išristi. Sa-
vo keliu, jeigu, anot "Draugo,"
mes padarėme klaidą, tai ji
mums galės būti atleistina, jeigu
jį padarė panašiam reikale net
ir "Darbininkas." Tas tik pa-
tvirtina mūsų pirmesį pasaky-
mą, kad atėjusios apie lenkų
dieną žinios bile vienam galėjo
padaryti įspūdį, kad lenkų diena
buvo paskirta tiesioginiu Vati-
kano aplinkraščiu.

Ant pabaigos, užsigardavimui,
norime pasidalinti su musų skai-
pytojais tuom desertu, ku-
riuo mums iš tos priežasties vai-
šina nerviškas "Darbininkas."
Musų minėtame straipsnyje "Po-
piežius ir Lietuvos Diena" jis
neišstengė nieko daugiau įžiūrė-
ti, kaip tik "laisvamanišką Šv.
Tėvo užgauliojimą" ir net "kur-
stymą prieš jį katalikų minių"
ir daug kitų "nuodėmių," kurių,
kaip regis, net ir ne mažiau ka-
talikiškas "Draugas" patėmyti
negalėjo. Štai "Darbininko" "pu-
mokslas," kuriuo mums vienok
visai nesame sugriaudinti, nes
tai neliogiškos išvados, bet grei-
čiau panašiu į haliucinacijas:

"Bet kodėl rašo "Darbi-
ninkas,"—musų liberalai! laisva-
maniai prie tos progos išrodo
reikalingu užgaulioti Šv. Tėvą
ir kurstyti prieš jį katalikų mini-
nias? Jie mat pildo savo pro-
gramą. Jie turi prie kiekvienos
progos šmeižti Vatikaną, kad su-
mažinus lietuvių pasitiekimą
Sventuoju Tėvu, kad sunaikinus
lietuvių prisirišimą prie jo. Ne-
pasisekė. Lietuvai mokės apver-
tinti Šv. Tėvo malonę ir mokės
iš jos pasinaudoti. "Lietuvos"
gi redaktoriai lai atsimena, kad
jis atsidūrė rolėje išdykelio vai-
kiščio, kurs gavęs iš tėvo do-
bar viskas aprūpinta: pašaukty-
vaną—obolį, rėkia visa gerklė,
kodėl neatidavė jam tėvas visų
obolių. Ir tik neturima gi sar-
motos.

Sarmata ne mums, bet sarma-
ta turėtų būti tam, kuris aspi-
ruodamas prie vardo didelio
"tautiečio," kaip matosi, norėtų
Lozorius rolę įvesti svietiškoj
lietuvių tautos politikoj. Kaip
kunigui—jam galėtų būti, tai at-
leistina; kaip viešam ir poli-

tiskam veikėjui tas būtų nedoya-
tina, nes ir Vatikane tikyba yra
vienas, o politika yra kitas daly-
kas. Tarp kit-ko, "Darbininko"
klupčiojimas yra dar vienu pa-
vyzdžiu, kaip pavojinga yra
tautai, kuomet jos politika yra
sumaišyta su tikyba ir kuomet
svietiškoji šalies yaldžia turėtų
atsikilti surišto priesiomis kle-
ro rankose

"Lituanijos" Ko-
miteto Apyskaita.(Nuo lap. 7 d. 1915 m. iki lap.
7 d. 1916 m.)

"Lituanijos" komitetas belai-
sviams lietuviams šelpti įkurtas
lapkričio 7 d. 1915 m. Negal jis,
tiesa, pasigirti savo veikimo pla-
tumu, nes daug kliūčių trukdė
jo išsiplėtojimą, tačiau nuolat
darbuodamasis vis tik šį tą pa-
darė.

Kiek mums žinoma. Vokie-
tijoje ir Austrijoje yra apie 30-
000 belaisvių lietuvių.

Korespondencija su belaisviais.
Susirašinėti su belaisviais tenka
dažniausiai rusiškai, lenkiškai ir
vokiškai. Rašyta taip pat lietu-
viškai, bet toki laišškai netaip
greit nueina ir kartais visai grįž-
ta. Mat, tik keliose vietose yra
moką lietuviškai cenzoriai, tai
laiškas ilgai užtrunka iki suvaik-
ščioja. Is viso parašyta 1,808
laiškai, paličėję, belaisviams, arba
šiai nukentėjusius del karės.

Siunčiamieji dalykai. Pradė-
jus mums darbą, galima buvo
siųsti visokių valgių. Vėliau
Šveicarų vyriausybė emė siun-
čiamųjų dalykų skaičių mažinti,
uždraudė, pvz., siuntinėti sviestą
ir kiaušinių. Nuo rugpjūčio 29
d. uždrausta kondensuotas pie-
nas, suris, mėsa (išimant kon-
servus), taukai, sviestas, kiaušii-
niai, kukurūzai, vaisiai, ryžiai,
miliai, cukrus. (La Liberté No.
200, le 26 aout 1916).

Pirma mes siuntinėjome duo-
nos, kondensuoto pieno ir kiek
mėsos. Dabar gi tiek duona ir
zupės, nes musų smulkios lėšos
neleisdžia brangesnių dalykų pirki-
ti, kaip vaisių košė, konservai
etc.

Be to, mes iš pradžių siuntinė-
jome skalbinių ir drabužių. Gau-
ta is Londono lietuvių apie 295
kg., is šveicarų gi 15 kg.; is vi-
so 310 kg.

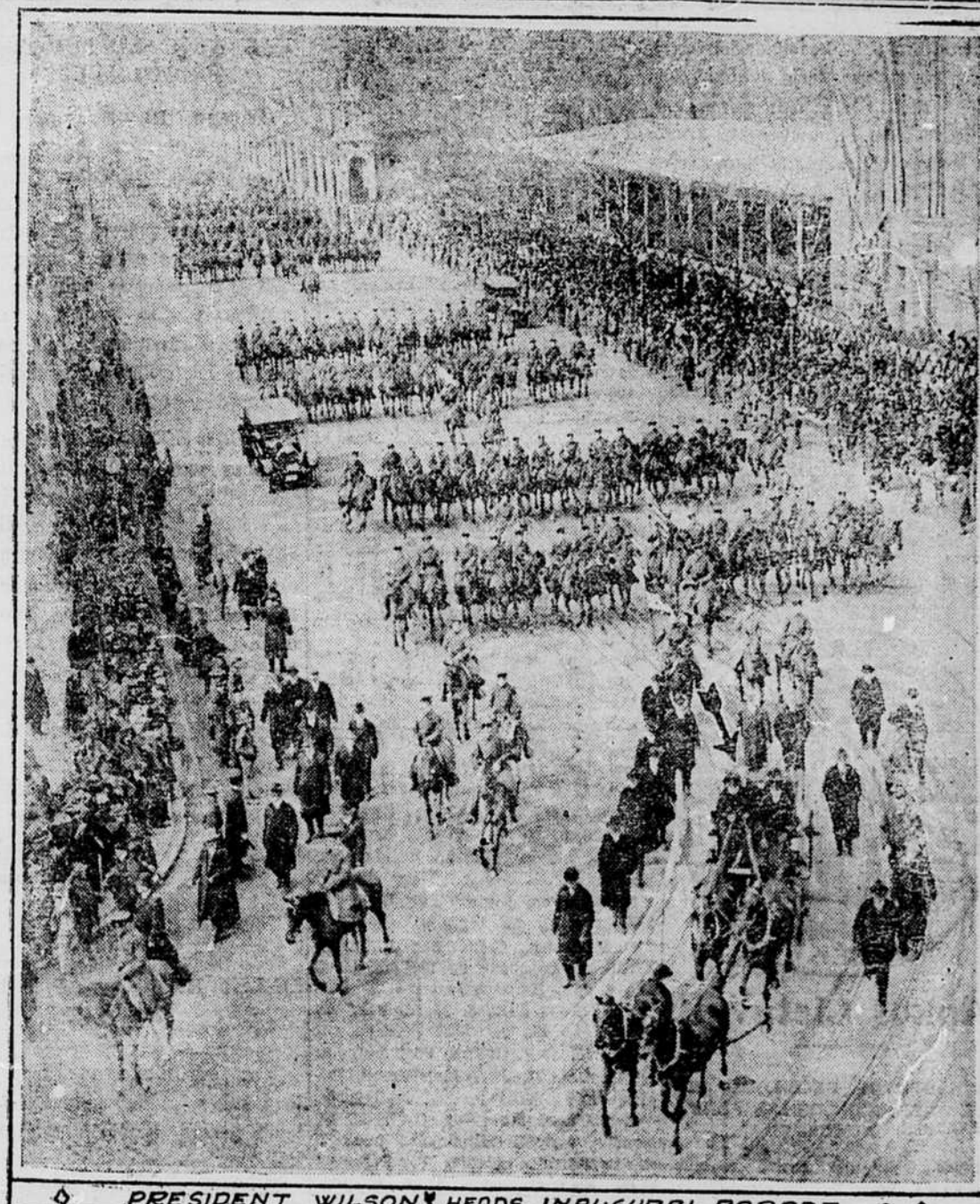
Dvasios reikalai. Pernai rudenį
ir šį pavasarį išsiuntėme
349 knygetes belaisviams, gautas
is "Lituanijos" draugijos, Lon-
dono lietuvių ir kun. Cesačio.
P. Paugas 28—9—16 is Argenti-
nos atsiuntė 65 brošiūras įvai-
raus turinio ir pakraipos. Kny-
gų siuntinėti padeda taip pat
p-lė Jagomastaitis is Tilzės. Ji
perka tenai knygas ir siuntinė-
ja belaisviams, žinoma, musų pi-
nigais. Ji labai mums lengvina
darbą. Spalių 31 d. laisše mini
jog jau išsiuntus 245 knygas.
Taigi is viso išsiųsta 659 kny-
gutės.

Prie dvasios aprūpinimo daly-
kų galima priskaityti ir ražian-
čiai (jų išsiųsta 200) ir škaple-
riai (kurių išsiųsta 168).

Nemaža vargo belaisviai ken-
čia delei dvasios vadovų stokos.
Jie išsklaidyti po tokią daugybę
stovyklų (logerių), kad sunku
tik dvasininkų rasti, jų dvasios
reikalams aprūpinti. Ir dvasios
beuvala rūpintais: buvo kreiptasi
prie dvasinės ir pasaulinės val-
džios, kad paskirtų belaisviams ku-
nigus, dvasios vadovais įvairiose
vietose, arba kviesių kunigus is
Lietuvos. Tas jau pasisekė. Ke-
li kunigai atvyko is Lietuvos nuo-
lat lankyti stovyklų ir aprūpinti
belaisvių dvasios reikalus. Te-
čiau negalima sakyti, kad jau da-
bar viskas aprūpinta: pašaukty-
vaną—obolį, rėkia visa gerklė,
kodėl neatidavė jam tėvas visų
obolių. Ir tik neturima gi sar-
motos.

Sarmata ne mums, bet sarma-
ta turėtų būti tam, kuris aspi-
ruodamas prie vardo didelio
"tautiečio," kaip matosi, norėtų
Lozorius rolę įvesti svietiškoj
lietuvių tautos politikoj. Kaip
kunigui—jam galėtų būti, tai at-
leistina; kaip viešam ir poli-

Sveikata. Daugybė belaisvių
išmirė karės pradžioje, kuomet
dar stovyklos nebuvo kaip reik-
čia sutvarkytos. Nors vokiečiai
rupinasi tvarka ir daboja belai-
svių sveikatos, tačiau toks ne-
normalus barakose gy-

PRESIDENT WILSON HEADS INAUGURAL PARADE

Photo by American Press Association.

IS PREZIDENTO INAUGURACIJOS.

Šiuosmet kovo 5 d. atsituvusis Prezidento Wilsono įvesdinimas į naują prezidentys-
tės terminą buvo ne taip iškilmingas, kaip paprastai—budavo—is priežasties gresian-
čios karės. Bet visgi atsituvo įspūdinga karėviška paroda, kurioje dalyvavo dvi geriausios
Amerikoje aficerų mokyklos: West Point kadėtai (jie ir parodyti paveikslėlyje) ir
Annapolis jurių akademijos kadėtai.
Prezidentas, kaip matyt paveikslėlyje, važiuoja priešakyje atskiroj karietoj; parodą pir-
moj eilę lydėdamas.

venimas daro blogą įtaką sveika-
tai. "Rusų sekcijos" (Berne)
vedėjas Baronas Wolfas sakė,
kad Rusijos valdinių, sergančių
džiova, esą 14 tūkstančių. Čia
daug prisideda savųjų ilgesys,
kuris yra nuolatinis belaisvių
lageruose.

Bendradarbiai. Vos trys bu-
vome aktyviausi Lituanijos drau-
gijos nariai, kai įsteigėme komi-
tetą, butent K. Dzimidavi-
čius, Purickis ir Steponaitis.
Mums vieniems ir teko iš pradžios
darbuotis. Smulkių ryšų
siuntinėti nemaža padėjo is
pradžios lietuviai, kurie gyvena
vadin. "Domus studiorum." Te-
čiau prieš porą mėnesių jie griež-
tai atsiskė bendradarbiauti.

Susisiekti su reikalingais žmo-
nėmis ir institucijomis mums
daug padėjo Gabrys, L. Inform.
Biuro pirmininkas.
Birželio 20 d. š. m. atėjo mums
pagalbon išvermingu darbu A.
Muraska. Birželio pabaigoje pri-
sidėjo prie komiteto Salkauskis,
kuris savo uoliu darbu daug pa-
tarnavo belaisviams. Siuntinėti
padeda taip Amerikos lietuviai,
kun. Abramaitis ir kun. Žiugžda.
Be to, dar lietuvių bendradar-
biais, taip pasakysiu, "Office in-
ternational d'expédition de vivres
vêtement aux prisonniers de
guerre" Friurge ir "Section
Russe" Berne, kuri dvi siunčia
belaisviams musų pašalpą.

Rugp. 25 1916 m. mes pasida-
lijome darbą su Savickiu, kuris
darbuojasi belaisviams lietuviams
prie Raudonojo Kryžiaus Ko-
mencijoje. Jis apsiėmė aprūpinti
pusę Vokietijos stovyklų, kur
yra lietuviai, butent tuos, kurie
yra arčiaus Danijos. Mums gi
liko kita pusė Vokietijos ir visi
Austrijos belaisviai lietuviai.
Visų gi belaisvių lietuvių aprū-
pinimas knygomis lieka musų
globoje.

Lėšų, darbininkų stoka, ilgai
neleido steigti biuro. Tik liepos
10 d. 1916 m., kai visų šalių lie-
tuvų įgaliotiniai paketino pa-
rūpinti belaisviams šelpti lėšas,
pasiryzome praplatinti savo komi-
teto veikimą ir pasamdėme bu-
tą biurui ir sandėliui.

Pinigai.

Pajamos:
Did. Britanijos lietuviai 9,642 fr.
31c.
Jungt. Valsčių lietuviai 5,336 fr.
10c.

Rusijos lietuviai 876 fr. 30c.
Danijos lietuviai 66 fr. 33c.
Red. "Gazette de Lausanne"
surinkta Grafiui Tyške-
vič. tarpininkaujant 861 fr. 60c.
Generalinis Komitetas Fri-
burge 303 fr. 90c.

P. Profes. Steffens 20 fr. — c.
P. Kapitonas Kėkštas 20fr. — c.
P. Richard (New Fork 8 fr. — c.
Ceplenske 10 fr. — c.
P-lė Rakuckiaskaitė 15 fr. — c.
Mokykla Estavayer 10 fr. — c.

Viso labo 17,169 fr. 54 c.

Išlaidos: 2. Administracijos

išlaidos:

1) Biuro įtaisyimas ir lai-
kymas 546 fr. 90c.
2) Darbininkų apmokėjimas 260
fr. — c.
3) Kelionės belaisvių reika-
lais 1,357 fr. 5c.
4) Spauzdiniai ir šiaip smul-
kios išlaidos 376 fr. 50c.
5) Paštas bei telegrafas 315 fr.
45c.

1. Šelpimas:

1) maistu 9,412 fr. 42c.
2) pinigais 308 fr. 65c.
3) drabužiais ir ava-
lyne 188 fr. 05c.
4) dvasios dalykai 111
fr. 75c.

viso labo 12,876 fr. 77c.

Kasojė lieka lapkr. 7 š. m. 4,292
fr. 77c.
Išviso 17,169 fr. 54c.

1) Duonos išsiųsta 10,094 kg.
(20,188 sv.)
2) Kondens. pieno 2,307 dėžutės.
3) Zupių "Maggi" 3,874 pake-
liai.
4) Bouillon'o "Mag." 8,024 ku-
beliai.

5) Čekoliados 143 plytelės.
6) Arbatos 14 dėžučių.
7) Surio 7 kg. (14 sv.)
8) Kokosinio sviesto 2 kg.
(4 sv.)
9) Konfiturų 10 kg. (20 sv.)
10) Mėsos 147 kg. (294 sv.)
11) Mūilo 10 kg. (20 sv.)

Tautinė reikšmė. Pagaliaus
reikia pažymėti, kad musų komi-
tetas netik tuo naudingas, kad
stengiasi palengvinti materialinį
ir moralį belaisvių skurdą, šių
sdamas jiems valgi, drabužius,
knygas, bet jis turi nemažą
svarbos bendriems musų tautos
reikalams užsiėnyje. Nuolat ko-
responduodami del belaisvių su
stovyklų komendantuomis ir ki-
tomis institucijomis, mes supazin-

dinome svetimtaučius su lietu-
viais. Jie pamatė, kad lietuvis
nėra tik šiaurės vakarų Rusijos
gyventojų vardas, bet kad lietu-
viai—tai individualė tauta, turinti
savą kalbą, literatūrą, savą kul-
turą ir kitų tautos elementų.
Dirbant belaisviams, daug tiek ko-
voti su išsiskėnėjusia vakarų Eu-
ropoj, klaida, kad Lietuva—tai
geografijos vardas, kur gyvena,
vienų išmanymu, lenkų, kitų,
rusų tautos šaka.

Taip pat žinome gerai, kad mu-
sų tautiečiai dar toli gražu ne vi-
si susipratę. Daugelis vadina si
lenkais, rusais, kiti tikrai katali-
kais. Tėciaus matydami, kad lie-
tuvai irgi rupinasi savaisiais, jie
pradėjo drąsiau sakyti kas esą.
Seniaus buvo priskaitomi prie
rusų, arba lenkų; kuomet gi pra-
dėjome siuntinėti pašalpą, į vie-
tinius komitetus (stovyklose),
pradėjo imti lygiu skaičiumi ir
lietuvius (rusų, žydų, lenkų ir
lietuvių po 3 žmones). Lietu-
vių atstovavimas prie vietinių
komitetų suteikė progos pagerinti
lietuvių padėjimą. Pirmia lie-
tuviai tik bailiai žiūrėjo, ar ne
susimils kas ir neduos kiek pa-
šalpos. Dabar lietuviai pamatė,
kad jau jie nebe visų užmiršti,
bet greta su kitomis tautomis
stojta ir drąsiai pasisako kas esą.

Žinoma, jeigu neturėtume pa-
kankamai lėšų, nebegalėtume dar-
bo toliau dirbti, ir tada belaisviai
vėl atsidurtų baisiaime padėjime,
visos gi šelpimo gerosios pusės
niekias nueltų, dargi sukompro-
mituotų lietuvių.

Samata. Astunių mėnesių
veikimo apyskaitoje, padarytoje
birželio 31 ir pagarsintoje lietu-
vių laikraščiuose (ši apyskaita
buvo išversta į francuzų kalbą ir
išsiuntinėta komitetams ir vy-
riausybės įstaigoms bei pasiunti-
nybėms) nurodyta, jog žmoniš-
kesniam lietuvių belaisvių aprū-
pinimui reikalinga kas mėnuo
15,000—18,000 frankų (apie 11-
300—13,600 rub. arba 6,000—7-
000 dolerių). Platesniame gi be-
laisvių padėjimo aprašyme, iš-
sistame kiek vėliau laikraščiams
šelpimo samata padidinta. Jau
lig šiol musų darbą trukdė pinigų
stoka. Tiek rašėme, tiek rodėme,
kad reikia gelbėti musų belai-
sviai, tačiau musų visuomenė pa-
siliko kurčia, ir jei ne D. Brita-
nijos lietuviai, būtų buvę dar
stovyklų komendantuomis ir ki-
tomis institucijomis, mes supazin-

Nuošalinė korespondencija. Musų korespondencija žymiai padidėjo dėlto, kad šali paprastai susirašinėjo su belaisviais arba dėl belaisvių, gauname daug laišku iš Rusijos ir Amerikos lietuvių, kurie prašo nusiųsti žinių Lietuvon, arba iš tenai išgauti. Nuo to laiko, kai mes pagarsino me žiupsnelį žinių iš Lietuvos laikraščiuose ir kai Amerikos lietuvių pagirė apskaičiavę „Lituanijos“ veikimą, laišku skaičius ypač padidėjo. Laiškų Lietu von siunčiam per „Bureau International de la Paix“ Berne. Pirmininkas Kun. A. Steponaitis. Sekretorius J. A. Abromaitis.

Aukos Lietuvai.

IS LIETUVOS GELBĖJIMO IR LIET. NEPRIGULMYBES FONDU. AUKOS.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrius. Lakštas 94. Worcester, Mass. Per M. Paltanavičių nuo vestuvių p. G. Natkiaus su p-lė M. Kazinevičiūtė 3.50 Chicago, Ill. Per dr. K. Drangulį L. G. ir L. N. Fondų knygeles num. 118, su kuria rinko aukas p-lė M. Radzevičiūtė So. Englewoode ir apsielinkė 8.00 (Aukautojų vardai tiks L. G. F. raštinės archyve ir po kareli bus pa siųti Lietuvos Mokslo Draugijos archyvan).

Faterson, N. J. Per V. K. Rač kauską, surikta krikščynose pas p. Alf. Kasėtą 4.55 New York, N. Y. SLA. 126 kp. per A. B. Strimaitį 19.00 Rochester, N. Y. TMD. 52 kp. per Dom. Jokšą 13.00 Viso per savaitę 39.05 Buvo laktė 93. 12,680.74 Viso Fondan įplaukė 12,719.79 Lietuvos Neprigulmybės Fondo Skyrius.

Lakštas 95. Chicago, Ill. Lietuvos Ukinko Dr. ja per Joną Biežį 43.75 Beunos Aires, Argentina, L. Pauga per Dr. J. Šilupą 20.00 Soranton, Pa. Dr. J. Šilupą, tuk- tantinė mokestis už 1917 m. 10.00 Rochester, N. Y. TMD. 52 kp. va- vakarietėje 4 d. vasario suankavo po 1 dol.: P. Petronis, K. Paušakis. Po 50 c.: J. Sauroras, A. Ribokas, P. Banelis, A. Valtas, St. Klimaitis, S. Kavaliunas. Po 25c.: N. Juodviršis, P. Juodviršis, N. N. P. Povilonis, P. Butkus, Z. Noreika, P. Lengvi- nas, J. Žigelis, J. Brankis, K. Zen- kerčius, M. Dulskaitis. Smulkiais \$2.35. Viso 10.10 Prisiuntė P. Petronis. Rochester, N. Y. TMD. 52 kp. per Dom. Jokšą 7.00 Rochester, N. Y. Dr. J. D. L. K. Gedimino per prakalbas 7 d. saulio pristuntė per J. O. Širvį, J. Vi- snauskas 5.70 Pittston, Pa. SLA. nuo Pittsbu- rgo, Pa. Seimo per Tamą Paukštį 50.00 Viso per savaitę įplaukė 596.55 Buvo laktė 82 2,481.23 Viso įplaukė 3,077.78

Viso per abu Fondu inpl. 15,797.57 Lakštas 95: Worcester, Mass. Per J. Rukelį nuo J. Rukelio vestuvių 4.18 Kankakee, Ill. Per A. M. Martaus prakalbas 24 d. saulio aukavo po 1 dol.: Ig. Viatrolika, A. Usevičius, P. Tyla, K. Mylas, V. Girdauskas, I. Muckus, S. Kasparavičius, J. Paliuš- kius, J. Grintus, V. Salasavičius, B. Markauskas, J. Žilinskas, J. Kama- tauskas, J. Marmė, J. Jakunavičius, P. Kavaliunas, J. Bugenas, V. Sa- pranauskas, A. Poderskis, P. Zoljo- nika, J. Stalunas, F. Kubilius, F. Zebrauskas. Smulkiais—\$7.45. Viso 30.45

Westville, Ill. A. M. Martaus pra- kalbose 21 d. saulio aukavo po 1 dol.: V. Kreivėnas, D. Urbanienė, A. Juozaitis, J. Stravinskas, P. Juraška, P. Balckus, K. Kačiusis, J. Uždavi- lis, St. Lucas. Smulkiais—\$4.45. Viso 17.45 So. Omasa, Nebr. A. M. Martaus prakalbose vasario 2 d. aukavo po 1 dol.: J. Bilunas, P. Valčiškis, J. Andrikonis, P. Bilunas, M. Užuna- ris, K. Jonevičienė, V. Akromas, K. Laučius, J. Lapenis, T. Kazragis \$2.00. Smulkiais—\$5.75. Viso 16.75 Des Moines, Iowa. Per A. M. Mar- taus prakalbas, vasario 4 d. aukavo po 1 dol.: P. Taraska, J. Milleris, J. Briedis. Smulkiais—\$1.25. Viso 4.25 Viso per savaitę įplaukė 73.08 Buvo laktė 94 12,719.79 Viso į L. G. F. įplaukė \$12,792.87

Lietuvos Neprigulmybės FONDO SKYRIUS. Lakštas 84: New York, N. Y. Kazys Pilėnas, metinė mokestis 60.00

Rea, Idaho. D. Sergunas, metinė mokestis 10.00 Viso per savaitę įplaukė 70.00 Buvo laktė 83 3,077.78 Viso L. N. F. įplaukė 3,147.78 Viso per abu fondu 15,940.65 J. Sekevičius, L. G. ir L. N. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrius. Lakštas 96: Juozas Petravičius iš Lester, Co- lo. per „Lietuvos“ redakciją 2.00 Centralia, Ill. Per A. M. Martų A. Bubi's \$1.00, J. Petronaitis \$1.00, J. Knošas \$1.00. Smulkiais \$3.75. Viso 6.75 Buchner, Ill. Per A. M. Martų N. N. \$1.00 Christopher, Ill. Per A. M. Martų J. Gerdžiū \$1.00, A. Barzdaitis \$1.00, Smulkiais \$3.25. Viso 5.25 Johnston City, Ill. Per A. M. Mar- taus prakalbas 15 d. vasario davė po 1 dol.: V. Kimžura, A. Gricius, O. Kačius, P. Radzevičius, M. Alekonis. Smulkiais \$4.30. Viso surinkta \$11.30. Viso per savaitę 26.30 Buvo laktė 95 12,792.87 Viso įplaukė 152,819.17 Lietuvos Neprigulmybės skyrius. Lakštas 85: Harrison, N. J. „Gabijs Brolis“ ir Seserų Draugijos“ prakalbose per F. M. Petrušionį 27.06 Brooklyn, N. Y. Tėvynės Mylėtojų Draugija sulys nutarimo Pittsbu- rgo, Pa. Seimo \$500.00 New Haven, Conn. Per J. Butkų TMD. 14 kp. už 1917 m. \$10.99 New Haven, Conn. Per J. Butkų ALTS. 10 kp. narių už 1917 m. Davė po 10 dol.: A. Strielkauskas, J. But- kus, J. Nohuraitis, J. Masduinas, P. Cibulskas, K. A. Makarevičius, J. Kuncavičius, S. Cvirka, Po 5 dol.: A. Zidzinskis, M. J. Vokietaitis, S. Lo- nika \$2.00. Viso 92.00 Cambridge, Mass.—L. G. ir N. F. skyrius, per K. Galinauską: įmokėjo P. Bartkevičia \$10.00, P. Lužekis \$1.00, K. Galinauskas \$1.00, V. Jan- kauskas \$1.00, J. Gecevičius 50c, J. Jankauskas \$1.00, J. Plekavičius 25c. Viso 14.75 Viso per savaitę 643.81 Buvo laktė 84 3,147.78 Viso įplaukė 3,791.59 Viso per abu fondu 15,610.70 J. Sekevičius, L. G. ir N. F. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo FONDO SKYRIUS. Lakštas 84: New York, N. Y. Kazys Pilėnas, metinė mokestis 60.00

KAS NORI LIETUVOS NE- PRIGULMYBĖS? Chicago, Ill.—Kas nori, kad musų tėvynė būtų laisva ir ne- prigulminga, tai dabar yra ge- riauusia proga tam darbuotis. Per 500 metų lietuviai neturėjo tokios progos atgauti savo tautai laisvę, ir per 500 metų gal- vėl neturės tokios progos. Todel kas tik Lietuvą myli, kas norėtų laisvon Lietuvon parvažiuoti, lai dabar darbuojasi.

Vietinės Sandaros kuopos pe- reitame savo susirinkime nariai pasizadėjo privarškiai prie kiek- vienos progos rinkti tam tikslui aukas, kad nors ir po centą, po penktuką ar po dešimtuką ir kas susirinkimas jas sunaš kuopon, o iš ten bus pasiųsta Lietuvos Neprigulmybės fondan.

Ne tik kitos Sandaros kuopos, bet ir musų draugijos turėtų panašiu, ar kokių kitokių būdu tam pačiam tikslui pasidaruoti. Kalkim, vyrai, Lietuvos lais- vės geležį, kol ji dar karšta! Patriotas.

DELEI KNYGOS APIE LIE- TUVĄ. Newyorkiečiai, tuo tarpu dar tarp savęs, pakėlė sumanymą iš- leisti knygą apie Lietuvą rugių kalboje.

Vasario 12 d. šią metų bure- lis, susirinkęs M. J. Viničkaio bute, galutinai buvo nusprendęs tokią knygą išleisti, ir ant pradžios susirinkusiųjų metė na- žiausiai po dešimt doliarų,—ži- nona, su tuom pasitiekėjimu, kad ir kitų miestų bent reikala išma- nantieji lygiai tą dalyką remis.

Veikalas apie Lietuvą, pagal mu- sų manymą, susidėtų iš šių skyrių.

1. Plačiai žinomo amerikono profesorius įžanga.

2. Įžanga apie Lietuvą, paro- danti pribrendimą Lietuviškojo klausimo, kad jį derybose išrisi.

3. Trumpas Lietuvos geogra- fijos ir etnografinis aprašymas.

4. Trumpas Lietuvos istorijos aprašymas.

5. Lietuvių tautinis judėjimas ir kova už laisvę.

6. Lietuvių kultūrinis augimas, spaudą atgavus—apie literatūrą, dailę ir draugijas.

7. Lietuvių troškimas gauti pilną neprigulmybę tuoj po šios karės.

8. Trumpa peržvalga prospek- to Lietuvių pramonės, kokios gal- ima laukti Lietuvoj po karės.

9. Sąrašas rimtų veikalų viso- mis kalbomis apie Lietuvą.

Veikalas turėtų būti gerai ili- struotas paveikslais, žemėlapi-ais, lietuvių stilius viniųjėmis ir t. t. Medėgą veikalui rinks ir gamins patis lietuviai, o veika- lo abelavį sutaisyti pavesti pla- čiausi žinomam profesorui ameri- konui [buvo manyta apie vieną iš Columbijos universiteto pro- fesorių].

Toks tai, maždaug, trumpai suglaudo, buvo planas. To darbo Komisija susidėjo iš šių ypatų:

Pirmininkas V. F. Jankauskas; vice-pirm. V. Daukšys; Sekre- toriais A. Ramanauskas, M. Šal- čius. Iždininkas A. B. Strimaitis.

Komisijos nariai: M. J. Vini- kaitis, V. Vaitkus ir P. S. Vil- imoncas.

Veikalui medėgos rinkėjais: M. Šalčius, P. J. Purvis, V. F. Jan- kauskas, V. Daukšys ir k. t.

Šį veikalą buvome suplanavę, nes manėm, kad tame niekas kitas neveikia, o čia, šiandien, reikals tam yra didis.

Vos apie tai pradėjome, gal- voti, ir rengtis, bet štai pasigir- do, kad panašus darbas jau veda- mas Chicagoje ir randasi bene p. Hertmanavičius rankose. Jei taip, tai Dieve duok sveikata- chigagiečiams ir mes su savuoju pasitrauksim iš tako.

Girdėjome, kad chigagiečių vei- lykose nuo stiklo-kito alaus, at- sisakym nuo poros margučių ir paukautim iš priežasties ty švenčių nors po keletą centų į Lietuvos Gelbėjimo ir Neprigul- mybės fondus.

Clevelandietis.

Rea, Idaho. D. Sergunas, metinė mokestis 10.00 Viso per savaitę įplaukė 70.00 Buvo laktė 83 3,077.78 Viso L. N. F. įplaukė 3,147.78 Viso per abu fondu 15,940.65 J. Sekevičius, L. G. ir L. N. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrius. Lakštas 96: Juozas Petravičius iš Lester, Co- lo. per „Lietuvos“ redakciją 2.00 Centralia, Ill. Per A. M. Martų A. Bubi's \$1.00, J. Petronaitis \$1.00, J. Knošas \$1.00. Smulkiais \$3.75. Viso 6.75 Buchner, Ill. Per A. M. Martų N. N. \$1.00 Christopher, Ill. Per A. M. Martų J. Gerdžiū \$1.00, A. Barzdaitis \$1.00, Smulkiais \$3.25. Viso 5.25 Johnston City, Ill. Per A. M. Mar- taus prakalbas 15 d. vasario davė po 1 dol.: V. Kimžura, A. Gricius, O. Kačius, P. Radzevičius, M. Alekonis. Smulkiais \$4.30. Viso surinkta \$11.30. Viso per savaitę 26.30 Buvo laktė 95 12,792.87 Viso įplaukė 152,819.17 Lietuvos Neprigulmybės skyrius. Lakštas 85: Harrison, N. J. „Gabijs Brolis“ ir Seserų Draugijos“ prakalbose per F. M. Petrušionį 27.06 Brooklyn, N. Y. Tėvynės Mylėtojų Draugija sulys nutarimo Pittsbu- rgo, Pa. Seimo \$500.00 New Haven, Conn. Per J. Butkų TMD. 14 kp. už 1917 m. \$10.99 New Haven, Conn. Per J. Butkų ALTS. 10 kp. narių už 1917 m. Davė po 10 dol.: A. Strielkauskas, J. But- kus, J. Nohuraitis, J. Masduinas, P. Cibulskas, K. A. Makarevičius, J. Kuncavičius, S. Cvirka, Po 5 dol.: A. Zidzinskis, M. J. Vokietaitis, S. Lo- nika \$2.00. Viso 92.00 Cambridge, Mass.—L. G. ir N. F. skyrius, per K. Galinauską: įmokėjo P. Bartkevičia \$10.00, P. Lužekis \$1.00, K. Galinauskas \$1.00, V. Jan- kauskas \$1.00, J. Gecevičius 50c, J. Jankauskas \$1.00, J. Plekavičius 25c. Viso 14.75 Viso per savaitę 643.81 Buvo laktė 84 3,147.78 Viso įplaukė 3,791.59 Viso per abu fondu 15,610.70 J. Sekevičius, L. G. ir N. F. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo FONDO SKYRIUS. Lakštas 84: New York, N. Y. Kazys Pilėnas, metinė mokestis 60.00

KAS NORI LIETUVOS NE- PRIGULMYBĖS? Chicago, Ill.—Kas nori, kad musų tėvynė būtų laisva ir ne- prigulminga, tai dabar yra ge- riauusia proga tam darbuotis. Per 500 metų lietuviai neturėjo tokios progos atgauti savo tautai laisvę, ir per 500 metų gal- vėl neturės tokios progos. Todel kas tik Lietuvą myli, kas norėtų laisvon Lietuvon parvažiuoti, lai dabar darbuojasi.

Vietinės Sandaros kuopos pe- reitame savo susirinkime nariai pasizadėjo privarškiai prie kiek- vienos progos rinkti tam tikslui aukas, kad nors ir po centą, po penktuką ar po dešimtuką ir kas susirinkimas jas sunaš kuopon, o iš ten bus pasiųsta Lietuvos Neprigulmybės fondan.

Ne tik kitos Sandaros kuopos, bet ir musų draugijos turėtų panašiu, ar kokių kitokių būdu tam pačiam tikslui pasidaruoti. Kalkim, vyrai, Lietuvos lais- vės geležį, kol ji dar karšta! Patriotas.

DELEI KNYGOS APIE LIE- TUVĄ. Newyorkiečiai, tuo tarpu dar tarp savęs, pakėlė sumanymą iš- leisti knygą apie Lietuvą rugių kalboje.

Vasario 12 d. šią metų bure- lis, susirinkęs M. J. Viničkaio bute, galutinai buvo nusprendęs tokią knygą išleisti, ir ant pradžios susirinkusiųjų metė na- žiausiai po dešimt doliarų,—ži- nona, su tuom pasitiekėjimu, kad ir kitų miestų bent reikala išma- nantieji lygiai tą dalyką remis.

Veikalas apie Lietuvą, pagal mu- sų manymą, susidėtų iš šių skyrių.

1. Plačiai žinomo amerikono profesorius įžanga.

2. Įžanga apie Lietuvą, paro- danti pribrendimą Lietuviškojo klausimo, kad jį derybose išrisi.

3. Trumpas Lietuvos geogra- fijos ir etnografinis aprašymas.

4. Trumpas Lietuvos istorijos aprašymas.

5. Lietuvių tautinis judėjimas ir kova už laisvę.

6. Lietuvių kultūrinis augimas, spaudą atgavus—apie literatūrą, dailę ir draugijas.

7. Lietuvių troškimas gauti pilną neprigulmybę tuoj po šios karės.

8. Trumpa peržvalga prospek- to Lietuvių pramonės, kokios gal- ima laukti Lietuvoj po karės.

9. Sąrašas rimtų veikalų viso- mis kalbomis apie Lietuvą.

Veikalas turėtų būti gerai ili- struotas paveikslais, žemėlapi-ais, lietuvių stilius viniųjėmis ir t. t. Medėgą veikalui rinks ir gamins patis lietuviai, o veika- lo abelavį sutaisyti pavesti pla- čiausi žinomam profesorui ameri- konui [buvo manyta apie vieną iš Columbijos universiteto pro- fesorių].

Toks tai, maždaug, trumpai suglaudo, buvo planas. To darbo Komisija susidėjo iš šių ypatų:

Pirmininkas V. F. Jankauskas; vice-pirm. V. Daukšys; Sekre- toriais A. Ramanauskas, M. Šal- čius. Iždininkas A. B. Strimaitis.

Komisijos nariai: M. J. Vini- kaitis, V. Vaitkus ir P. S. Vil- imoncas.

Veikalui medėgos rinkėjais: M. Šalčius, P. J. Purvis, V. F. Jan- kauskas, V. Daukšys ir k. t.

Šį veikalą buvome suplanavę, nes manėm, kad tame niekas kitas neveikia, o čia, šiandien, reikals tam yra didis.

Vos apie tai pradėjome, gal- voti, ir rengtis, bet štai pasigir- do, kad panašus darbas jau veda- mas Chicagoje ir randasi bene p. Hertmanavičius rankose. Jei taip, tai Dieve duok sveikata- chigagiečiams ir mes su savuoju pasitrauksim iš tako.

Girdėjome, kad chigagiečių vei- lykose nuo stiklo-kito alaus, at- sisakym nuo poros margučių ir paukautim iš priežasties ty švenčių nors po keletą centų į Lietuvos Gelbėjimo ir Neprigul- mybės fondus.

Clevelandietis.

Rea, Idaho. D. Sergunas, metinė mokestis 10.00 Viso per savaitę įplaukė 70.00 Buvo laktė 83 3,077.78 Viso L. N. F. įplaukė 3,147.78 Viso per abu fondu 15,940.65 J. Sekevičius, L. G. ir L. N. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrius. Lakštas 96: Juozas Petravičius iš Lester, Co- lo. per „Lietuvos“ redakciją 2.00 Centralia, Ill. Per A. M. Martų A. Bubi's \$1.00, J. Petronaitis \$1.00, J. Knošas \$1.00. Smulkiais \$3.75. Viso 6.75 Buchner, Ill. Per A. M. Martų N. N. \$1.00 Christopher, Ill. Per A. M. Martų J. Gerdžiū \$1.00, A. Barzdaitis \$1.00, Smulkiais \$3.25. Viso 5.25 Johnston City, Ill. Per A. M. Mar- taus prakalbas 15 d. vasario davė po 1 dol.: V. Kimžura, A. Gricius, O. Kačius, P. Radzevičius, M. Alekonis. Smulkiais \$4.30. Viso surinkta \$11.30. Viso per savaitę 26.30 Buvo laktė 95 12,792.87 Viso įplaukė 152,819.17 Lietuvos Neprigulmybės skyrius. Lakštas 85: Harrison, N. J. „Gabijs Brolis“ ir Seserų Draugijos“ prakalbose per F. M. Petrušionį 27.06 Brooklyn, N. Y. Tėvynės Mylėtojų Draugija sulys nutarimo Pittsbu- rgo, Pa. Seimo \$500.00 New Haven, Conn. Per J. Butkų TMD. 14 kp. už 1917 m. \$10.99 New Haven, Conn. Per J. Butkų ALTS. 10 kp. narių už 1917 m. Davė po 10 dol.: A. Strielkauskas, J. But- kus, J. Nohuraitis, J. Masduinas, P. Cibulskas, K. A. Makarevičius, J. Kuncavičius, S. Cvirka, Po 5 dol.: A. Zidzinskis, M. J. Vokietaitis, S. Lo- nika \$2.00. Viso 92.00 Cambridge, Mass.—L. G. ir N. F. skyrius, per K. Galinauską: įmokėjo P. Bartkevičia \$10.00, P. Lužekis \$1.00, K. Galinauskas \$1.00, V. Jan- kauskas \$1.00, J. Gecevičius 50c, J. Jankauskas \$1.00, J. Plekavičius 25c. Viso 14.75 Viso per savaitę 643.81 Buvo laktė 84 3,147.78 Viso įplaukė 3,791.59 Viso per abu fondu 15,610.70 J. Sekevičius, L. G. ir N. F. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo FONDO SKYRIUS. Lakštas 84: New York, N. Y. Kazys Pilėnas, metinė mokestis 60.00

KAS NORI LIETUVOS NE- PRIGULMYBĖS? Chicago, Ill.—Kas nori, kad musų tėvynė būtų laisva ir ne- prigulminga, tai dabar yra ge- riauusia proga tam darbuotis. Per 500 metų lietuviai neturėjo tokios progos atgauti savo tautai laisvę, ir per 500 metų gal- vėl neturės tokios progos. Todel kas tik Lietuvą myli, kas norėtų laisvon Lietuvon parvažiuoti, lai dabar darbuojasi.

Vietinės Sandaros kuopos pe- reitame savo susirinkime nariai pasizadėjo privarškiai prie kiek- vienos progos rinkti tam tikslui aukas, kad nors ir po centą, po penktuką ar po dešimtuką ir kas susirinkimas jas sunaš kuopon, o iš ten bus pasiųsta Lietuvos Neprigulmybės fondan.

Ne tik kitos Sandaros kuopos, bet ir musų draugijos turėtų panašiu, ar kokių kitokių būdu tam pačiam tikslui pasidaruoti. Kalkim, vyrai, Lietuvos lais- vės geležį, kol ji dar karšta! Patriotas.

DELEI KNYGOS APIE LIE- TUVĄ. Newyorkiečiai, tuo tarpu dar tarp savęs, pakėlė sumanymą iš- leisti knygą apie Lietuvą rugių kalboje.

Vasario 12 d. šią metų bure- lis, susirinkęs M. J. Viničkaio bute, galutinai buvo nusprendęs tokią knygą išleisti, ir ant pradžios susirinkusiųjų metė na- žiausiai po dešimt doliarų,—ži- nona, su tuom pasitiekėjimu, kad ir kitų miestų bent reikala išma- nantieji lygiai tą dalyką remis.

Veikalas apie Lietuvą, pagal mu- sų manymą, susidėtų iš šių skyrių.

1. Plačiai žinomo amerikono profesorius įžanga.

2. Įžanga apie Lietuvą, paro- danti pribrendimą Lietuviškojo klausimo, kad jį derybose išrisi.

3. Trumpas Lietuvos geogra- fijos ir etnografinis aprašymas.

4. Trumpas Lietuvos istorijos aprašymas.

5. Lietuvių tautinis judėjimas ir kova už laisvę.

6. Lietuvių kultūrinis augimas, spaudą atgavus—apie literatūrą, dailę ir draugijas.

7. Lietuvių troškimas gauti pilną neprigulmybę tuoj po šios karės.

8. Trumpa peržvalga prospek- to Lietuvių pramonės, kokios gal- ima laukti Lietuvoj po karės.

9. Sąrašas rimtų veikalų viso- mis kalbomis apie Lietuvą.

Veikalas turėtų būti gerai ili- struotas paveikslais, žemėlapi-ais, lietuvių stilius viniųjėmis ir t. t. Medėgą veikalui rinks ir gamins patis lietuviai, o veika- lo abelavį sutaisyti pavesti pla- čiausi žinomam profesorui ameri- konui [buvo manyta apie vieną iš Columbijos universiteto pro- fesorių].

Toks tai, maždaug, trumpai suglaudo, buvo planas. To darbo Komisija susidėjo iš šių ypatų:

Pirmininkas V. F. Jankauskas; vice-pirm. V. Daukšys; Sekre- toriais A. Ramanauskas, M. Šal- čius. Iždininkas A. B. Strimaitis.

Komisijos nariai: M. J. Vini- kaitis, V. Vaitkus ir P. S. Vil- imoncas.

Veikalui medėgos rinkėjais: M. Šalčius, P. J. Purvis, V. F. Jan- kauskas, V. Daukšys ir k. t.

Šį veikalą buvome suplanavę, nes manėm, kad tame niekas kitas neveikia, o čia, šiandien, reikals tam yra didis.

Vos apie tai pradėjome, gal- voti, ir rengtis, bet štai pasigir- do, kad panašus darbas jau veda- mas Chicagoje ir randasi bene p. Hertmanavičius rankose. Jei taip, tai Dieve duok sveikata- chigagiečiams ir mes su savuoju pasitrauksim iš tako.

Girdėjome, kad chigagiečių vei- lykose nuo stiklo-kito alaus, at- sisakym nuo poros margučių ir paukautim iš priežasties ty švenčių nors po keletą centų į Lietuvos Gelbėjimo ir Neprigul- mybės fondus.

Clevelandietis.

Rea, Idaho. D. Sergunas, metinė mokestis 10.00 Viso per savaitę įplaukė 70.00 Buvo laktė 83 3,077.78 Viso L. N. F. įplaukė 3,147.78 Viso per abu fondu 15,940.65 J. Sekevičius, L. G. ir L. N. fin. rašt.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrius. Lakštas 96: Juozas Petravičius iš Lester, Co- lo. per „Lietuvos“ redakciją 2.00 Centralia, Ill. Per A. M. Martų A. Bubi's \$1.00, J. Petronaitis \$1.00, J. Knošas \$1.00. Smulkiais \$3.75. Viso 6.75 Buchner, Ill. Per A. M. Martų N. N. \$1.00 Christopher, Ill. Per A. M. Martų J. Gerdžiū \$1.00, A. Barzdaitis \$1.00, Smulkiais \$3.25. Viso 5.25 Johnston City, Ill. Per A. M. Mar- taus prakalbas 15 d. vasario davė po 1 dol.: V. Kimžura, A. Gricius, O. Kačius, P. Radzevičius, M. Alekonis. Smulkiais \$4.30. Viso surinkta \$11.30. Viso per savaitę 26.30 Buvo laktė 95 12,792.87 Viso įplaukė 152,819.17 Lietuvos Neprigulmybės skyrius. Lakštas 85: Harrison, N. J. „Gabijs Brolis“ ir Seserų Draugijos“ prakalbose per F. M. Petrušionį 27.06 Brooklyn, N. Y. Tėvynės Mylėtojų Draugija sulys nutarimo Pittsbu- rgo, Pa. Seimo \$500.00 New Haven, Conn. Per J. Butkų TMD. 14 kp. už 1917 m. \$10.99 New Haven, Conn. Per J. Butkų ALTS. 10 kp. narių už 1917 m. Davė po 10 dol.: A. Strielkauskas, J. But- kus, J. Nohuraitis, J. Masduinas, P. Cibulskas, K. A. Makarevičius, J. Kuncavičius, S. Cvirka, Po 5 dol.: A. Zidzinskis, M. J. Vokietaitis, S. Lo- nika \$2.00. Viso 92.00 Cambridge, Mass.—L. G. ir N. F. skyrius, per K. Galinauską: įmokėjo P. Bartkevičia \$10.00, P. Lužekis \$1.00, K. Galinauskas \$1.00, V. Jan- kauskas \$1.00, J. Gecevičius 50c, J. Jankauskas \$1.00, J. Plekavičius 25c. Viso 14.75 Viso per savaitę 643.81 Buvo laktė 84 3,147.78 Viso įplaukė 3,791.59 Viso per abu fondu 15,610.70 J. Sekevičius, L. G. ir N. F. fin. rašt.

RINKIMŲ ŽINIŲ IR AUKŲ
KARŠTIS ISTORIJA LIETU-
VOJE.

Lietuvos praeities istorija la-
bai įdomi, bet dar mums patiems
maža teta žinoma ir maža lie-
tuvų istorininkų išnagrinėta,
nėš anais laikais maža kas galė-
jo tuo užsiimti ir buvo daug
sunkiau negu dabar. Svetim-
taučiai, rašydami apie lietuvius,
kelia aikštėn visų pirmą tuos da-
lykus, kurie jiems patiems, o ne
lietuviams, reikalingi bei naudi-
gi. Mokslininkai lietuviai buti-
nai turėtų pradėti giliau tyinė-
ti Lietuvos istoriją, tada turėtų
išskirti aikštėn daug dalykų, slė-
piam arba iškraipytų lenkų ir
kitų mūsų "globėjų" (kaip, pav.,
dabar išleistasis lenkų žemėlai-
pis), kurie stengėsi ir tebesien-
gia platinėti nuomonę, kad lie-
tuvai neturėjo, nieko savo, nei sa-
vos kultūros, nei jokio mokslo ir
savo skirtumo nesistengė pa-
rodyti.

Dabar, kai kurių Lietuvos
priešininkų kartojama tos pačios
pasakos apie lietuvius, kad jie
tebėsa tikrai "bater folk" (ma-
žikų tauta), neturį savo inteli-
gentijos ir jokio supratimo apie
savo tautos reikalus. Vis tai
žinoma, kad prasidėjus taikos
taryboms lietuviai liko nustumi-
ti į užpakalį, nieko negautų už
savo iškentėjus vargus ir nuo-
stolius, padarytus per šį karą.

Lenkai ant visų pasaulio kelių,
vieškelio ir kryžkelio sustatė
daugybę savo agentų, kurie ran-
da ir skelbia visam pasauliui len-
kų vargus ir reikalauja už juos
šimteriopai atlyginti. Tą patį
daro ir latviai. Tik tie lietuviai
tyli sučiaupę lūpas ir dantis su-
kande, moka, nei lietuvų vargai,
nei nuostoliai nė kiek nemazins
už kito tautų, pakliuvusių karės
sukurini visai be jokios jų pačių
priežasties. Tiesa, nieka tegali
ir padaryti lietuviai savo tautos
geresniai atečiai, bet vis tik rei-
kėtų rinkti tai atečiai nors rei-
kalingieji dokumentai ir išrody-
mai kiek lietuvų šitame karė iš-
kentėta, kiek jų vargsta ir kaip
savo pilietinės pareigos atlikta.

Be to, patiems lietuviams ir mu-
sų vaikų vaikams bus įdomu ži-
noti, kas buvo atsitikę kuriame
mūsų tėvynės kampelyje, kaip
mūsų tautiečiai juos grynė nuo
priešininkų, kiek parodė tėvynės
meilės, drąsos, ištvermės ir su-
maningumo darbuose. Jau ir
taip žuvo mūsų praeities docu-
mentų, sudegus daugeliui bažny-
čių su jų senovės dokumentais ir
istorijos lietuviams, dar visai
neišnagrinėtomis. Tai bent dabarties
svarbių atsitikimų rinkime atmi-
nimus ir palikus. Visų pirmą
užrašinėkime visus atsitikimus,
nusų bėgimo vaizdus, gyvenimą
po vokiečiais, kas ir kuriose lie-
tuvos vietose buvo įdomaus atsitik-
ke (Suvalkų, Kauno, Vilniaus ir
Gardino gubėr. lietuvių gyvena-
moje dalyje), li tuvių gyvenimą
svetimuose kraštuose. Apie tai
dažniau reikėtų rašyti laikraš-
čiuose—apie visas atmainas pa-
bėgėlių gyvenime, jų naujus rei-
kalus ir tt., rinkti žinio apie lie-
tuvius, kritusius karės laukuose,
arba juose išgyvenusius, rinkti
laiškus, rašomi iš karės lauko ir
palaukį, užrašinėti, kaip elgėsi
mūsų krašte kariautojai, ką darė
žmonėmis ir užrašinėti, kurie
sot "ai, miesteliai, bažnyčios su-
deginta, sugriauta išplėsta. Rei-
kėtų rinkti taip pat karės palaik-
kai: ginklai, šoviniai, skerveld-
ros, ir visa tai paskui sudėti lie-
tuvų muziejuje. Latviai ir igau-
niai (estai) daug yra surinkę sa-
vo muziejams visokių daiktų, ro-
dančių, kaip ir koliais įrankiais
kariauta šitame kare. Ypačiai
reikėtų žymėti ir skelbti visa,
kas tikrai kelia lietuvių vardą.
Tokių atsitikimų galima prirink-
ti daugybę. Užrašinėti turi vi-
supirma tie, kurie savo akimis
matė kokius atsitikimus karės
laukuose, ypač tuos, labiau
siai, jeigu tame atsitikime daly-
vavo mūsų tautiečiai, arba ką
yra regėjęs savo tėvynėje karės
laiku, mažantis, priešininkai atei-
nant, suviesiems bėgant, kokių
atmainų buvo įvedę vokiečiai
užimtuose kraštuose. Tokių bu-
dų sudarytų puikios medžiagos
mūsų istorijai ir dokumentų ma-
sų atečiai.

Kartu, žinoma, reikalinga ir
duona ir gaivinamas ir stiprina-
mas oras. Mės jau įpratę slai-
dyti, ir neturėdami lietuviškų
knygų, gauname griebtis svei-
mosios literatūros o šia vieną
beskaitydami galime sau pa-
kenkti. Tad kas turi kokią at-
liekamą knygą, vistiek kurios
pakraipos, aukokite mums (lie-
tuvų sanatorijai), mės noru pri-
imsime ir širdingai padėkosime.
Siųsti reikia (adresu): Russia,
Jalta, Bariatinskaja ul. 8, Litve-
skaja Sanatorija.

Man rodosi, Amerikos lie-
tuvai šioje sunkioje valandoje ga-
lėtų mums padėti. Todėl ir
kreipiuosi į jus, amerikiečiai,
prašydamas paaukoti knygų, nes
šis manau turite gerokai jau ap-
nešę dulkėmis knygų jums ne-
belabai reikalingų, duokite mums
jas, mės sunaudosime. Butų ge-
rai, kad amerikiečių redakcijos
atliekamų laikraščių numerių at-
siųstų mums, už ką labai butume
dėkingi.

Stasys Ličkuna.
(Liet. Balsas)

JI NUSIMINUS.
(Pabėgėlis mintis).

Ji nusiminus stovi, žiurdama
į vakarų šalę, ten kur saulutė
leidžias, ten kur paliko jos tėve-
liai seningai ir viskas, kas
buvo širdiai taip miela brangu:
tas gintinis kaimelis, kuriame
gimus ir augus...

Svaioja jina apie tą šalę,
kur šlaminčios girios raminda-
vo nuvargusius nuo sunkaus dar-
bo. Liudnai ji svaioja apie tą
praeitį, kaip lankoje grėbdama
sienelį dainavo Birutės dainelė,
ir skambėjo jos dainos balsas
po žalią lankelę.

Prisimena jai gimtinės šalės
visos grožybės. Tos mintys lė-
gia jai širdį, ir krinta karti aša.
per nuliudusius skruostus. O šis
širdies veržias liudnas sunkus
dusavimas: "Dieve brangus, ar
teks dar nors kartą išvysti bran-
gią tėvynę Lietuvą?"

Atsimena jai puikius gegužės
vakarus, kada, visai gamtai už-
migus nakties pailsių, dar būda-
vo girdėti jaunimo dainų balsas,
o kartu ir nenuilstančios burti-
ninkės lakstingalės dainos gar-
sas skambėdavo šventosios kran-
tuose tarp gluosnių krumų ir
liedavosi kruvon su sraunos upės
čiurleniu. Kaip tada malonu
jai budavo, ir kaip ji pamilo tą
šalę: niekados ji nemanė atsi-
skirti su ja. Bet užėjus karės
audrai, pamazeli traukęs baisy-
juodi debesis ant Lietuvos pa-
dangės ir akies mirksniu liko
sugedytas ramus gyvenimas. Pa-
raudavo Lietuvos padangė nuo
degančių sodybų, pasruvo šven-
toji raudona vandenėliu nuo žu-
vusių mūsų brolių. Ir tų visų
baisių išstikta ji nejuoto, kaip
atsimena viską. Dabar ji tik
pažįsta tikrą tėvynės meilę ir su
didžiausia širdgėla šaukia: "Die-
ve, brangus, kaip aš laiminga
buvau tėvynėje, ir kaip aš dabar
nusiminus sveturi..."

Kaip jai širdį spaudžia, atsi-
minus apie tas Lietuvos grožy-
bes...

Ji laukia tos valandos, kada
nustos patrankų baidėjimas, ka-
da galima bus su atvira širdimi
grįžti į tą šalį, kur gimus ir au-
gas, jaunystės sapnus praleidus.
Laukia ji tos valandos, kaip di-
džiausios laimės. Ji trokšta dar
nors kartą išvysti tėvynės ly-
gius laukelius ir žaliuojančias
lankes. Po tiek vargų ir nusi-
minimų ji nori vėl uždainuoti
jausmingą dainą, dainą, kuri
griauduintų kiekvieną ir žadintų
prie darbo nenuilsdama tėvynės
labui...

Ji laukia pilna širdimi vilties,
laukia nusiblaivant padangės ir
užtekant saulelės.

Svajonė.

BALSAS Į VISUOMENĘ.
(Iš Jaltos Sanatorijos).

Draugai, ir draugės, atminti-
te mus čia esančius ir vystan-
čius negailestingą džiava.
Mums čia ilgų, mės neturimė ko
veikti, norėtume skaityti, bet ne-
turime ko. Yra čia sanatorijoje
knygynėlis, bet tokis mažas, kad
mės jį netrunkame perskaityti,
skaitome po kelis kartus tas pa-
čias knygas. Mums tremtiniams
ir džiavos kankinėjams labai rei-
kalingos knygos, ne mažiau kaip užbaigusi visų reikalų.

Chicagos Centralinis Komite-
tas, kaip matome, gražiai pasi-
daro ir po Lietuvos Dienos.
Santarvėje veikiant ir toliau iš-
galima gražiai smota pinigų pada-
ryti nukentėjusiems nuo karės.

Už kvoderį gavo \$350. Kaip
jau minėjome, puikų fortepijo-
ną iš taktininkų bazaro išlošė
lietuvis vardu Tumpis. Pianos
vertas \$750.00 ir ant jo koncer-
tus rėžti galėtų kad ir pats Hoff-
manas. Bet Tumpis nėra Hoff-
manu: joki bemoliai, diezai, le-
gatai ir stokatai jam nedaro jo-
ko skirtumo, neigi jis apie juos
daug paisy—žodžiu sakant, Tun-
pis ne tik ant pjano, bet ir ant
armonikos nemoka grajinti. Tai
kam jam dar tas pjanas?

Taigi sumanė parduoti. Nu-
pirkio jį Dr. A. Zimontas atskai-
tes Tunpiui \$350.00 gyvais pini-
gais.

Už laimingą tikieta, kuris tą
pjaną išlošė, Tumpis užmokėjo
cielą kvoderį. Gavęs už jį \$350.
padarė, vadinas, gerą biznį.

Kas ten užsiminė Tunpiui, kad
gavęs tiek pinigų uždykų, ir dar-
gi per bazarą, kuris buvo rengia-
mas nuo karės nukentėjusiems,
Tumpis nepadarė tyčio, šitą pa-
aukaudamas tiems nelaimin-
giams. Bet Tumpis, sakoma, bu-
vęs kitokios nuomonės: iš didelio
džiaugsmo, sakoma, jam buvo
gerklė taipgi nukentėjus ir rei-
kėjo ją "atgaivinti".

West Side, kaip paprastai dar-
buojasi. Kovo 11 d. TMD. 28-ta
kuopa turėjo gražų vakarą pa-
rengę nukentėjusių nuo karės
naudai. Rengėjų buvo daug
triso padėta surengimui šio va-
karo. Abelnai viskas ir gana
puikiai pavyko. TMD. 28tos kp.
dramatiškas skyrius suvaidino
trijų veiksmų vaizdelį "Ant Be-
dugnės Krašto". Kalbėjo TMD.
prezidentas Dr. A. Zimontas. Pa-
dainuota solo, ką atliko p. M.
Vilkenė. Dvi seseris—Kaz. ir
Kotr. Zauriutės—gražiai padai-
navo "Meilė Tėvynės Nemari".
Negalima pamiršti mažų mergai-
čių deklamacijų: P. Rokiūtė ir
Elz. Gasilionitė tiesiog puošė
vakarą. Apart to, neapsieita ir
be monologų, kurie visados yra
užsigardavimui,—sakysim kaip
Zauriutės su publika sudai-
navo hymną "Lietuva, Tėvynė
Mūsų..."

Zmonių buvo pilna svetainė.
Buvo renkamos ir aukos, ir su-
rinkta 36.06. Taipgi nemažai li-
kimo nuo vakaro, taip, kad, vis-
ką kruvon sudėjus, pusėtinai liks
nuo šito vakaro vargšams lie-
viams nuo karės nukentėjusiems.

Apart to, neseniai TMD. 28-ta
kuopa šeimyniškame vakarėlyje
surinko dar aukų \$10.00; Liet.
Ukininkas savo vakare surinko
\$22.22. Taipgi Sv. Roko Drau-
gystė turėjo užgavėnių vakarą—
ir vis nuo karės nukentėjusiems
Eskulapas

TMD. 22 k-pos paskaita. Keli
metai atgal bridžportinės Chi-
cagos dalies lietuviai, ypatingai
ausričiai buvo daug savo laiko,
ir energijos pašventę paskaitų
rengimui. Kiek tas darbas atne-
šė naudos, vietos visuomenei sun-
ku būtų pasakyti su tikrumu.
Bet negalima užgimtyti, kad jis
atnešė jai naudą. Viena, šitas
darbas susijęs su kruvą geria-
usias mūsų inteligentijos jėgas;
kita, surengtosios paskaitos nu-
švietė ir išaiškino trokštančiai
pažinties mūsų visuomenei dau-
gelį jai nežinomų ir negirdėtų
mokslo, visuomenės ir gyvenimo
klausimų. Pajieškojimai buvo ta,
kad šitoj miesto dalyj lietuvių
kolonija visais atžvilgiais pakilo
nesulyginamą aukščiau už visas
kitas Chicagos kolonijas.

Tiesa šitą kolonijos iškil-
mū buvo ir kitų priežasčių, bet
šitos kitos priežastys yra greičiau
tik pasekmės apšvietos plati-
nimo. Pamatu mūsų gyvenimui
yra apšvieta, teisingas išaiškin-
imas sau visokių gyvenimo ir
mokslo klausimų. Paskaita kai-
tuos švietimo įrankius užima nema-
žą vietą visuomenėje, nes ji su-
augusiam, gyvenimui užimtam ir
laiko neturinciam žmogui yra

VIETINIS ŽINIUS.

Išsiuntė \$2,400.00. Chicagos
Lietuvių Centralinis Komitetas,
kuris yra skyrius Amerikos Lie-
tuvų Centralinio Komiteto, šio-
mis dienomis pasiuntė Centrali-
niam Komitetui du tukstančių,
keturis šimtus doliarų aukų. Si-
ta suma—tai vien tik uždarbis
lietuvių skyriaus taktininkų ka-
zare Chicagoje. Apart to, lie-
tavių skyriui dar išpuls gauti pro-
porcionalią dalį iš abelnų ba-
zaro ieigų, kurios bus pasir-
stytos tarp visų tautų. Kiek lie-
tuvams iš to pripuls, kol kas
dar nėra žinoma, nes taktininkų
bazaro valdyba iki šiolei nėra
užbaigusi visų reikalų.

Chicagos Centralinis Komite-
tas, kaip matome, gražiai pasi-
daro ir po Lietuvos Dienos.
Santarvėje veikiant ir toliau iš-
galima gražiai smota pinigų pada-
ryti nukentėjusiems nuo karės.

Už kvoderį gavo \$350. Kaip
jau minėjome, puikų fortepijo-
ną iš taktininkų bazaro išlošė
lietuvis vardu Tumpis. Pianos
vertas \$750.00 ir ant jo koncer-
tus rėžti galėtų kad ir pats Hoff-
manas. Bet Tumpis nėra Hoff-
manu: joki bemoliai, diezai, le-
gatai ir stokatai jam nedaro jo-
ko skirtumo, neigi jis apie juos
daug paisy—žodžiu sakant, Tun-
pis ne tik ant pjano, bet ir ant
armonikos nemoka grajinti. Tai
kam jam dar tas pjanas?

Taigi sumanė parduoti. Nu-
pirkio jį Dr. A. Zimontas atskai-
tes Tunpiui \$350.00 gyvais pini-
gais.

Už laimingą tikieta, kuris tą
pjaną išlošė, Tumpis užmokėjo
cielą kvoderį. Gavęs už jį \$350.
padarė, vadinas, gerą biznį.

Kas ten užsiminė Tunpiui, kad
gavęs tiek pinigų uždykų, ir dar-
gi per bazarą, kuris buvo rengia-
mas nuo karės nukentėjusiems,
Tumpis nepadarė tyčio, šitą pa-
aukaudamas tiems nelaimin-
giams. Bet Tumpis, sakoma, bu-
vęs kitokios nuomonės: iš didelio
džiaugsmo, sakoma, jam buvo
gerklė taipgi nukentėjus ir rei-
kėjo ją "atgaivinti".

West Side, kaip paprastai dar-
buojasi. Kovo 11 d. TMD. 28-ta
kuopa turėjo gražų vakarą pa-
rengę nukentėjusių nuo karės
naudai. Rengėjų buvo daug
triso padėta surengimui šio va-
karo. Abelnai viskas ir gana
puikiai pavyko. TMD. 28tos kp.
dramatiškas skyrius suvaidino
trijų veiksmų vaizdelį "Ant Be-
dugnės Krašto". Kalbėjo TMD.
prezidentas Dr. A. Zimontas. Pa-
dainuota solo, ką atliko p. M.
Vilkenė. Dvi seseris—Kaz. ir
Kotr. Zauriutės—gražiai padai-
navo "Meilė Tėvynės Nemari".
Negalima pamiršti mažų mergai-
čių deklamacijų: P. Rokiūtė ir
Elz. Gasilionitė tiesiog puošė
vakarą. Apart to, neapsieita ir
be monologų, kurie visados yra
užsigardavimui,—sakysim kaip
Zauriutės su publika sudai-
navo hymną "Lietuva, Tėvynė
Mūsų..."

Zmonių buvo pilna svetainė.
Buvo renkamos ir aukos, ir su-
rinkta 36.06. Taipgi nemažai li-
kimo nuo vakaro, taip, kad, vis-
ką kruvon sudėjus, pusėtinai liks
nuo šito vakaro vargšams lie-
viams nuo karės nukentėjusiems.

Apart to, neseniai TMD. 28-ta
kuopa šeimyniškame vakarėlyje
surinko dar aukų \$10.00; Liet.
Ukininkas savo vakare surinko
\$22.22. Taipgi Sv. Roko Drau-
gystė turėjo užgavėnių vakarą—
ir vis nuo karės nukentėjusiems
Eskulapas

TMD. 22 k-pos paskaita. Keli
metai atgal bridžportinės Chi-
cagos dalies lietuviai, ypatingai
ausričiai buvo daug savo laiko,
ir energijos pašventę paskaitų
rengimui. Kiek tas darbas atne-
šė naudos, vietos visuomenei sun-
ku būtų pasakyti su tikrumu.
Bet negalima užgimtyti, kad jis
atnešė jai naudą. Viena, šitas
darbas susijęs su kruvą geria-
usias mūsų inteligentijos jėgas;
kita, surengtosios paskaitos nu-
švietė ir išaiškino trokštančiai
pažinties mūsų visuomenei dau-
gelį jai nežinomų ir negirdėtų
mokslo, visuomenės ir gyvenimo
klausimų. Pajieškojimai buvo ta,
kad šitoj miesto dalyj lietuvių
kolonija visais atžvilgiais pakilo
nesulyginamą aukščiau už visas
kitas Chicagos kolonijas.

Tiesa šitą kolonijos iškil-
mū buvo ir kitų priežasčių, bet
šitos kitos priežastys yra greičiau
tik pasekmės apšvietos plati-
nimo. Pamatu mūsų gyvenimui
yra apšvieta, teisingas išaiškin-
imas sau visokių gyvenimo ir
mokslo klausimų. Paskaita kai-
tuos švietimo įrankius užima nema-
žą vietą visuomenėje, nes ji su-
augusiam, gyvenimui užimtam ir
laiko neturinciam žmogui yra

Pajieškojimai iš Lietuvos.

Amerikon atėjo daugybė laiškų
iš vokiečių užimtos Lietuvos.
Žmonės šaukia pagalbos ir jie-
sko savo giminių čia Amerikoje.
Žemiaus paduodame surašę tų
žmonių, kuriems atėjo laišukai.
Šitos laiškus galima atsiimti
iš "Tėvynės" redakcijos. Radę
šiame suraše savo laišką, rašykite
laišką, nurodymai jo numerį,
sekančiu antrašu: V. K. Rač-
kauskas, 307 W. 30-th New
York, N. Y.

373.—Marcijsa Sardecki, iš Joku-
bavo, nuo Kretingos, įsiekio Kastan-
to Sardeckio (Scranton, Pa., 1726—
gatvė neįsiskaitoma); prašo pašalpos.
374.—Elzbieta Salcius, iš Sančų
Frucht Strasse 4), įsiekio Kazimiero
Salčiaus (Minersville, Pa.), prašo
aušelpi.

375.—Marija Sakreskienė, iš Ku-
delkių, nuo Kelmės, įsiekio F. Kny-
zelio (2203—5th Ave., Pittsburgh,
Pa.). Rašo, jog Eleonora mirė.

483.—Konst. Domašunas, iš Ver-
šančių, įsiekio D. Domašuno (Box
289, Port Washington, N. Y.) ir kla-
sia, ar sesuo sveika.

484.—Marijona Dambrauskienė, iš
Telšių (Libauer strasse, 140), įsiekio
Liudviko Dambrausko (2727 W. 22nd
St., Chicago, Ill.).

485.—Domicelis, iš Papiškių, Kreis
Vladislavovo, įsiekio Mr. Jefferson
(Clearfield, N. 83, Zinepa?).

486.—Vincent Donolo, iš Ilakių,
įsiekio John Miron'o (Box 29, Ana-
cortes, Wash.).

taip sakant, iškepta, atriekta ir
sviestu užtepta mokslo duona.
Skaitantis paskaitą savo klausy-
tojams nuosekliai ir plačiai iš-
aiškina tam tikrus dalykus ir
jie grįžta nuo paskaitos namon
šviesesniais protais. Taigi su-
prantama, kad paskaitų rengi-
mas yra svarbiu visuomenės dar-
bu ir jis turėtų kuodidžiausį pri-
tarimą sau.

Bet dabartiniu laiku pas chi-
kagiečius paskaitų rengimas kas-
žin dėl ko yra išėjęs iš mados.
Visi mūsų visuomenės veikėjai
nieku daugiau tarytum nei ne-
sirupina kaip tik šokiais, koncer-
tais, ir vaidinimais: gražum ir
malonum visuomenės užėmimu.

Tiesa, visokie dvasių pakelian-
tieji pasilinksminimai yra taipgi
svarbiais veiksniais mūsų gyve-
nime, bet jų neužtenka. Bela-
vindami dvasių, mės taipgi turi-
me lavinti ir protą: jei nedaugiau,
tai bent tiek, kiek dvasių; kitaip
mūsų draugijos laipsnis turės
pulti žemyn.

I šitą dalyką atsižvelgdama,
TMD. 22-ra kuopa surengė eilę
paskaitų. Pirmutinę jų bus atei-
nanti septintadienį, kovo 18 d.,
2 val. po pietų, Mildos svetainė-
je. Skaitys dr. A. L. Graicu-
nas, temoje "Amatai Sveikatos
Atžvilgiu". Šita paskaita yra
rupestingai ir gerai apdirbta ir
nušviečia daugelį dalykų, žinoti-
nų mūsų žmonėms. Paskaitų
rengimo komisija ir kuopos val-
dyba mano, kad tie, kurie ateis
pasiklausyti, bus pilnai užga-
nėdinti ja. Bet paskaitų rengė-
jai nebus pilnai užgandinti, jei
paskaitos pasiklausyti ateis tik
tie, kurie supranta svarbą pa-
skaitos. Todėl situom rengėjai
kreipiasi į apšvietos mylėtojus ir
prašydami, kad jie netik patis
ateitų paskaitos pasiklausyti, bet
ir kitus paragintų ateiti.

Švieskime patį ir švieskime
kitus savo brolius kiek tik gali-
me.

Prie šitos paskaitos bus taipgi
ir gražus skambinimas pianu.

Narys.

Ivairumai. Šią subatą vakare,
Mildos svetainėje bus Chicagos
Draugijų Sąryšio atstovų ir val-
dybų susirinkimas. Sąryšis jau
yra padaręs keletą šimtų dolia-
rių nukentėjusiems nuo karės ir
tuojaus juos siųs Europon. Čia
bus taipgi apkalbėta apie toli-
mesnį Sąryšio veikimą. Inėjimas
tik pagal pakvietimą.

Dailininko Jono Silgikos pa-
veikslią, padovanotą lietuvių sky-
riui taktininkų bazare, išlošė, kaip
pranešama, tula jauna amerik-
nė, stenografistė iš Great North-
ern viešbučio.

Burnsidės SLA. kuopa ren-
gia prakalbą Marcukevičiaus
svetainėje, kurios atsibus šį ne-
dėdienį apie 2 val. po pietų.
Kalbės p. J. A. Chmielanskas.

373.—Marcijsa Sardecki, iš Joku-
bavo, nuo Kretingos, įsiekio Kastan-
to Sardeckio (Scranton, Pa., 1726—
gatvė neįsiskaitoma); prašo pašalpos.
374.—Elzbieta Salcius, iš Sančų
Frucht Strasse 4), įsiekio Kazimiero
Salčiaus (Minersville, Pa.), prašo
aušelpi.

375.—Marija Sakreskienė, iš Ku-
delkių, nuo Kelmės, įsiekio F. Kny-
zelio (2203—5th Ave., Pittsburgh,
Pa.). Rašo, jog Eleonora mirė.

483.—Konst. Domašunas, iš Ver-
šančių, įsiekio D. Domašuno (Box
289, Port Washington, N. Y.) ir kla-
sia, ar sesuo sveika.

484.—Marijona Dambrauskienė, iš
Telšių (Libauer strasse, 140), įsiekio
Liudviko Dambrausko (2727 W. 22nd
St., Chicago, Ill.).

485.—Domicelis, iš Papiškių, Kreis
Vladislavovo, įsiekio Mr. Jefferson
(Clearfield, N. 83, Zinepa?).

486.—Vincent Donolo, iš Ilakių,
įsiekio John Miron'o (Box 29, Ana-
cortes, Wash.).

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlauskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2123 W. 23rd St.

**Vėšiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS**

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikas yra per karštą, tai atei-
kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite
vėšiausią vietą, atsidėdinti ir pamatyti
razenį Teatrą nuo vidurmiestyje.

Kainos šokiolom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakarą.
Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.
Jei liuosame laiką nori pasilsėti, atsivė-
dinti ir užmirti savo nesmagurams, tai
ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

**DIDELIS
SUVALKIJOS
ŽEMLAPIS
(Mape)**

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colli.
Penkiose spalvose (koloro-
ruose). Parodo lietuvių
kalboje visus miestus,
bažnytkaimius, kalmus,
pačtas, telegrafus, mokyk-
las, kelius, geležinkelius,
ežerus, upes, ruoželių tarp
lenkų ir lietuvių ir daugelį
kitų dalykų.

"Geriausias žemlapis lie-
tvių kalboje."—Perlaisto
labai puikiai."—Taip atsi-
lepie apie jį visi laikraš-
čiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisutintu į namus.

Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

PETRAS S. REMEIKIS.
Yra mūsų įgallotas Gardner ir apie
linkęje užrašinėti "Lietuvą", rinkti
ir skelbimus ir pardavinėti knygas.
Liet. Pub. Co.

!! Pranešimas !!
Šiuomi prancūz, kad nuo pradžios
Rugpjūčio mėn. perkeliu savo
ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5834
Dr. P. WIEGNER

REIK

487.—Mariona Dufortas, nuo Kau-
no (Dorf Pleno), įeško Petro Duf-
orto (Wilkes-Barre, Pa.).

488.—Teresa Dowiat, iš Bimbili-
nės, nuo Tauragės (Post Laugzar-
gen, kreis Tilis), įeško sunaus
Ferdinando Dowiat (306 Belmont st.,
Newark, N. J.).

489.—Jonas Doveika, iš Akmenės,
įeško Miss Brigitos Doveikienės
(Broad Brook, Conn.). Rašo: "Mės
sudegė, prašom pagelti".

490.—Jonas Dovidaitis, iš Bras-
kovščinos, nuo Visakio Rulos, įe-
ško J. V. Grinias (943 Button
wood?).

491.—Mar. Dovidaitienė, įeško su-
naus Jono Dovidaičio (Pittsburgh,
Pa.).

492.—Ona Draugielienė, iš Laru-
čių, įeško Juozo Baibutonio (1125
Ontario ave., Sheboygan, Wis.).

493.—Ona Draugielienė, iš Turu-
čių, įeško Antano Draugelio (1904
So. 11 str., Sheboygan, Wis.).

494.—Veronika Dudonienė, iš Rad-
vilių, įeško Barbūros Petraitie-
nės (Naughton, Wis.).

495.—Elena Diegėnė, nuo Alytaus,
įeško Juozo Diegus (650—17th str.,
New Brighton).

496.—Juozapas Eibutis, iš Jova-
čių, nuo Akmenės, įeško Stanislovo
Abučio (19 Long Ave., Detroit,
Mich.).

497.—Veron. Einikienė, iš Stoigos,
nuo Kulų, įeško Liud. Einiko (La-
zarine Lake, Ill.). Prašo pinigų.

498.—Petronėlė Eismontis, iš Dik-
šių, nuo Kelmės, įeško Wm. Eis-
montis (3245 Parnell str., Chicago,
Ill.).

499.—Marė Eizelenė, iš Liubavo,
įeško žento Vlad. Grinevičiaus (114
Dickson str., Dryden, Pa.).

500.—Franciška Eitutienė, iš Gili-
čių, nuo Kuršėnų, įeško Mateušo
Eitūčio (Greenport, L. I., N. Y.).
Prašo pašalpos.

501.—Leopoldas Elbė, iš Slavikų,
įeško Juoz. Kornos (Wanamie, Pa.).

502.—Antoš Andruškevič, iš Sin-
tautų, įeško Fr. Endruškevičiaus
(Hazleton, Pa., 428 E. Maple str.).
Rašo, jog "maria serga".

503.—Mar. Einienė, iš Zimarių,
įeško Amalijos Einutės (Norwich,
Conn.).

504.—August. Ferelis, iš Simančių,
nuo Okupiškių, įeško Roberto Fere-
lio (12 Water str., Rochester, N. Y.).

505.—Petronėlė Filipavičienė, iš
Itytų, nuo Johaniškės, įeško
Vyko Bizausko (Palmerton, Pa.).
Rašo, kad tėvas labai serga ir prašo
pagelti.

506.—Ona Gaideliūtė, iš Rožikių,
uo Gadvilų, įeško Miss Mary Gai-
deliūtės (12001 Hamilton ave., Cleve-
land, Ohio). Rašo "Nie nowero".

507.—Mariona Gervė, iš Aleksotos,
įeško Frano Augonio (Pittston, Pa.,
Inkerman, 56 Union Street).

508.—Rozalija Gečienė, iš Gečių
kaimo, nuo Vėžaičių, įeško sunaus
Povilo Gečio (92 Warwick str., New
York, N. Y.). Rašo: "Aš labai sun-
kai sergu, man labai reikia pinigų
ant daktarų; sveikinu visus savo
unelius ir dukterį Marioną".

509.—Kaz. Gegaila, iš Alytaus, įe-
ško Antano Markelio (East Vander-
grift, Pa.). Rašo, jog tėvas mirė.

510.—Petronėlė Gerdaukienė, iš
Sprandaičių, nuo Pajurio, įeško An-
ano Gerdauko (768 Bank str., Wa-
terbury, Conn.). Prašo pinigų.

511.—Monika Gideikienė, iš Rau-
pačių, nuo Kuršėnų, įeško Juozo
Kazlausko (1815—2nd str., Minne-
apolis, Minn.). Prašo pašalpos.

512.—Eufrozina Ginkelė, iš Liepo-
jos (Thomas strasse, N 47), įeško
A. Petroffo (598 E. 139 str., New
York, N. Y.).

513.—Agota Gogienė, iš Papiškių,
įeško M. Puidos (Keyport, N. J.).

514.—Jonas Gervis, nuo Janapolio,
įeško Barbūros Gervaitės (New Ha-
ven, Conn., 118 River str.).

515.—Katrina Genko, iš Kryncos,
įeško Antano Genko (Hammond,
Ind., 41—156 str.).

516.—Fr. Grybas, iš Sakų, įeško
Jurgio Grybo (Peoria, Ill.). Prašo
kad labai reikia pašalpos pinigų.

517.—Ona Grinkas, iš Užlaviškių,
įeško Vilhelmo Grinko.

518.—Ona Grigutis, iš Trumpaičių
kvietimų valdžios apskrityje, įeško
Pilypio Grigaičio (174 Washington
str., New York, N. Y.). Rašo, jog
tėvas serga; pinigų, kur slunčtel-
gavau.

519.—Jadviga Grygas, iš Grestov-
icos, įeško J. Grygas (10 Mitchell
str., ?).

520.—Marjona Gudikiškė, iš Blo-
gaslavenstov, įeško Antano Gudi-
škio (29 Bank str., Waterbury,
Conn.).

521.—Elzbieta Gustaitis, iš Ma-
riampolės, įeško Petro Gustraicio
(317 South Locust str., Mt. Carmel,
Pa.).

522.—Mykolas Apėgas, iš Bartiškių,
nuo Kupiškio, įeško Juozo
Apėgos (1207—49 str., E. Chicago,
Ind.). Rašo, kad motina serga.

523.—Marjona Adomaitis, nuo
Babty, įeško Antano Adomaičio.

524.—Aleksavičia, iš Papiškių, įe-
ško V. Valdeio.

525.—Emilija Aleksandriūtė, iš Už-
laukių, nuo Švėkšnos, įeško F. Uzo
(1515 Lincoln str., Blue Island, Ill.).
Rašo, kad Adomas Barčaitis mirė.

526.—Antanas Andrius, iš Kelmės,
įeško Fr. Andrius (339 W. 23rd Pl.,
Chicago, Ill.). Prašo pašalpos.

527.—Paulina Bajko, iš Juzinčių,
įeško Marijos Rumšos (Portland,
Me.).

528.—Aleksandra Baisis, iš Kauno
(Kaiser Wilhelm strasse, N 35), įe-
ško Juoz. Baisio (Box 367, Miners-
ville, Pa.). Prašo pagelti.

529.—Jonas Baibutaitis, iš Pado-
varnių, nuo Nemakčių, įeško Onos
Baibutaitės (Box 362, Clinton, Ind.).

530.—Johanna Barkovskis, iš Neus-
tadt (Naumiesčio), nuo Pajurio, įe-
ško Hermano Laučiaus (191 Roser
str., Portland, Ore.). Prašo pašalpos.

531.—Ona Bartkus, nuo Mariam-
polės, įeško Franc. Bartkaus (1700

N. Ashland ave., Chicago, Ill.). Ra-
šo, kad Andrius mirė.

532.—Agota Bieliauskienė, iš Kau-
no, įeško Andriaus Bieliausko.

533.—Aleks. Bitinas, iš Tindriulių,
nuo Rokiškio, įeško Justino Bitino
(Bridgeport, Conn.).

534.—Katrina Burbon, iš Greičių,
įeško Frano Burbono (1516 So. Ru-
bel str., Chicago, Ill.). Rašo, jog
tėvas Antanas mirė.

535.—Anastazija Bruzas, iš Kupi-
škio, nuo Dambavos, įeško Valtie-
kaus Bruzgos (2137 S. Albany Ave.,
Chicago, Ill.).

536.—Stanislovas Budris, iš Boja-
ry, nuo Babty, įeško Antano Budrio
(Ivanhoe, Wash., Box 143).

537.—Ona Budraitienė, iš Kelmės,
įeško Juozo Budraičio (214 North
6in str., Brooklyn, N. Y.). Prašo pa-
šalpos.

538.—Sofija Boguraitis, iš Glin-
čių, įeško Stan. Paškevičiaus
(1719 W. 41 str., Chicago, Ill.).

539.—Marjona Doboska, iš Kau-
no, įeško Franc. Storeikos (12,051
Union Ave., West Pullman, Ill.).

540.—Marjona Gilda, iš Poškan-
čių, nuo Šaduvas, įeško Jono Gildos
(Box 422, Westville, Ill.). Rašo, jog
tėvas mirė.

541.—Konstancija Iginis, iš Tyl-
vių, įeško Kaz. Iginio, (Box 41,
Great Neck, L. I., N. Y.).

542.—L. Gilis, iš Darbėnų, įeško
E. Gilio (Swansea, Sued Wales of
Wales, 17 Prince).

543.—Juoz. Išganaitis, iš Lankiškių,
įeško A. Išganaičio (305 E.
Centre str., Shenandoah, Pa.).

544.—Uršulė Ivoskienė, iš Smilgų
kaimo, Vilniaus g., įeško Aleks.
Taperausko (28 Putnam str., Peter-
son, N. J.).

545.—Eugenija Ivaškevičienė, iš
Tryškių miestelio, įeško Liudviko
Ivaškevičiaus (P. O. Box 74, Maha-
noy City, Pa.).

546.—Antanina Jessienė, iš Kalni-
škų, nuo Janapolio, įeško B. Bagin-
skio (868 Wernon str., Scanton, Pa.).

547.—Kaz. Jakaitis, iš Jakaičių,
įeško Jono Jakaičio (Canonsburg,
Pa.).

548.—Kaz. Jankunas, iš Kačergių,
įeško A. J. Jor (Crabtree, Pa.).

549.—Julij. Jaglajuskis, iš Au-
gustavo, įeško Kaz. Jaglajusko
(kur?).

550.—M. Jakulowicz, iš Lukainių,
nuo Mėvečo, įeško Jono Dzekelio
(Bloomfield, 8 Pulaski str.).

551.—Apol. Jakubaitienė, iš Žvirg-
dunų (Verwaltung for Litauen, Krei-
sam Schadow, Post Poniewiez), įe-
ško Kaz. Jakubaičio (723 W. 17th
Str., Chicago, Ill.).

552.—Vladislavas Jasaitis, iš Rum-
šiškių (Kr. Janov, bei Kowno), įe-
ško Mike Danil'o (McKees Rocks,
Pa., 322 Sozot (?) Str.).

553.—Juozas Jakas, iš Glovių, nuo
Vilkmėgės, įeško Stanislovo Jako
(Amsterdam, N. Y.).

554.—Takis Jakubauskienė, iš Pe-
rašėnų, nuo Kauno, įeško Jono Ra-
devičiaus (82 E. 22 str., Bayonne,
N. J.).

555.—Petrone. Jakaitienė, iš Jotai-
nių, nuo Panevėžio, įeško Juozo
Jakiš (74 Grand st., Brooklyn,
N. Y.).

556.—Jurgis Jankauskas, iš Liuba-
vo, įeško Frano Jankausko (P. O.
267, Carbondale, Pa.). Rašo: "Pra-
šom pagelti, ba mums bėda. Duk-
tė Petronėlė šėsi mėnesiai kaip mi-
rė".

557.—Ignas Jankauskas, iš Sloven-
ų, nuo Vasiškių, Gardino gub., įe-
ško Marijos Jankauskiutės (716 W.
Madison str., Oregon City, Pa.).

558.—Karolis Jasevič, iš Kauno (13
Garde str.), įeško Jurgio Malinaus-
ko (Box 539, Lincoln, N. H.).

559.—Ona Jocius, iš Girkainio,
nuo Raseinių, įeško Viktoro Jo-
ciaus (1600 So. 4th str., Cedar Ra-
pids, Mich.). Rašo: "Tėvas ir brolis
Petras mirė pernai".

560.—Grasilda Juodviršis, iš Kir-
kuių, nuo Panevėžio, įeško Povilo
Juodviršio (51 (?) Grand Str., Box
51, Brooklyn, N. Y.).

561.—Antanas Jurkys, įeško Ig-
no Jurkščio (Scranton, Pa.).

562.—Domicelė Juodeikis, iš Bilu-
niškių, nuo Akmenės, įeško Jono
Griebskio (625 Driggs Ave., Brook-
lyn, N. Y.).

563.—Dominikas Jucius, iš Švėk-
šnos, įeško Vladislavo Juciaus (85
Vervick Str., New York, N. Y.).
Rašo: "Prašome pašelpiti; tėvelis
nemato viena akia".

564.—Petronėlė Jurdienė, iš
Skiržemės, nuo Vainutos, įeško
Mykolo Jurdo (Box 687, Westville,
Ill.). Rašo: "Prašome pagelti. Ge-
nienė ir Bagdonienė mirė".

565.—A. Jannsen, iš Liepajaus, įe-
ško A. Jannseno (1544 Park Ave.,
Harvey, Ill.).

567.—Domicelė Juzaitienė, iš Zvin-
gių, nuo Pajurio, įeško Vinco Moc-
kaus.

568.—Julijona Juraitytė, iš Brudy,
nuo Grudzių, įeško Frano Jurko
(St. Charles College, College
Road, Catonsville, Md.).

570.—Barbora Jukienė, iš Juškai-
čių, nuo Gardomos, įeško Antano
Laušonio (110 Ek-Gron (?) Str., Pitt-
ston, Pa.). Rašo, kad "motina Ona
yra mirusi".

571.—Rozalija Jenzus, iš Vilky,
nuo Janavos, įeško S. Jenzus (74
Grand Str., Hoboken, N. J.).

572.—Elzbieta Jušas, iš Šilalės,
nuo Šilūnių, įeško Jeronimo Jušo
(163 Hope Str., Brooklyn, N. Y.).

573.—Magdalena Kiškenienė, iš
Ulinių, nuo Panevėžio, įeško sunaus
Jono Kiškuno (4561 Penn Ave., Pitts-
burgh, Pa.).

574.—Marjona Kraunaitė, iš Giby,
Seinu pav., įeško Antano Kraunai-
čiaus (75 Sullivan str., Bernia, Pa.).

575.—Anastazija Kračunaitė, iš
Paistrio, nuo Šaduvas, įeško Franc.
Kračuno (446 E. 123rd str., New
York, N. Y.).

576.—Marjona Klumbienė, iš Vil-
kukampio, nuo Švėkšnos, įeško Fro-
no Gedvilio (9 Haines port, Bru-
kington, Conn.).

577.—Mar. Kamarovskis, nuo Vil-
kmėgės, įeško Vladisl. Mikalijono

(So. 2nd str., Brooklyn, N. Y.).
Rašo, kad "Dėdėlis sukūstis mi-
rė".

578.—Jonas Pere-Klampus, iš Lie-
pojos, įeško J. Kimero (319 West
116th str., New York, N. Y.).

579.—Jonas Kinderis, iš Subarto-
nių, įeško Simo Kinderio (82 Frank-
lin Ave., Bloomfield, N. J.). Rašo:
"Prašome pagelti. Visi metal be
arklio. Jei slūstie pinigų, slūskite
bile kokius, ar ruskių, ar prūsinių,
vis ciek".

580.—Fran. Kersnovski, iš Romai-
kių, nuo Vilkmėgės, įeško Jono
Markuno (Box 65, Constableville).

581.—Elzbieta Kasperadis, iš Ra-
seinių, įeško vyro Fr. Kasperadžio
(313 S. Cherdan Ave., Waukegan,
Ill.).

582.—Antanas Karpauskas, iš Pe-
ladnogių, nuo Kedainių, įeško Vlad.
Karpausko (New York, N. Y., 695
Clintmore (?) ave.).

583.—Domicelė Kunickienė, iš Tel-
šų (Berg str., No. 432), įeško Ant.
Kunickio (2342 So. Leavitt str., Chi-
cago, Ill.).

584.—Veronika Kazaragis, iš Plun-
gės, įeško Jurgio Mikalajusko (P. O.
Box 262, E. Pittsburgh, Pa.).

585.—Marjona Kuskius, iš Konstan-
tinavo, įeško Aleks. Kuskiio (Box
27, Henry, W. Va.).

586.—Veronika Katilienė, iš Pola-
ven, nuo Kupiškio, įeško Kazim.
K. No (1115 So. Palina str., Chi-
cago, Ill.).

587.—Ona Kairienė, iš Varnolau-
kių, įeško Vinco Kairo (4542 So. 45
str., Chicago, Ill.). Rašo, kad "bro-
lis, Juozas Kairys, serga".

588.—Johanna Kasputis, iš Po-
švargų dvaro, nuo Kuršėnų, įeško
Jono Kaspučio (918 So. Jefferson str.,
Chicago, Ill.). Rašo: "Prašom pa-
gelti, nes nieko neudirbame".

589.—Marjona Kojelis, iš Naujų
Pašaltorių, įeško Juozo Kojelio
(9328 So. Hermitage Ave., Chicago,
Ill.).

590.—Kazim. Kribaitis, iš Darkiškių,
įeško Onos Kribaitės (442 Centre
str., Freehold, Pa.).

591.—Eva Kovalevskis, iš Vilniaus
(Piarska strasse, N 4) įeško Mrs.
A. Tarelienės (6 Becklers Ave.,
Rockville, ?) Conn.).

592.—Vincas Kresčiūnas, iš Kau-
no, įeško Juozo Kresčiūno (686
Montello str., Koks miestetas?).

593.—Ona Kleislenė, iš Aleksotos,
įeško Kazio Kleislos (Wasseter, Ma-
ser, Melburka No. 15 str. (?), turi
buti, 15 Millbury Str., Worcester,
Mass.). Rašo, kad motina mirė.

594.—Juzefa Kimont, iš Kuršėnų,
įeško Kaspero Valtero (283a Kings-
land Ave., Brooklyn, N. Y.).

595.—Antanas Kuklia, iš Tryban-
čių, įeško Martino Kuklio (Char-
lotte, N. Y.).

596.—Domin. Krauslis, iš Vidugir-
ių, nuo Selnių, įeško Juozo Krau-
lio (74 Perry Ave., Maspeth, N. Y.).

597.—Magdė Kvietkauskienė, iš
Vilkauskų, įeško Jono Endriusko
Kvietkaus (430 Washington str., New
York, N. Y.).

598.—Aleks. Karpačaitis, iš Švėk-
šnos, įeško Aug. Karpačausko (64
Leroy str., New York, N. Y.).

599.—Franc. Kasakauskis, nuo Ke-
dainių, įeško Liudviko Kaslausko
(Amsterdam, N. Y.).

600.—Kačinskis, iš Šapovicos, įe-
ško Vinco Kačinsko (5319 Dolloff
str., Cleveland, Ohio).

601.—Jeva Kazakevičienė, iš Pa-
šūvių, įeško Julijaus Pranapo (150
Oliver str., Newark, N. J.).

602.—Viktorija Klimavičienė, iš
Alytaus (Obelnikų), įeško vyro
Jurgio Klimavičiaus (1801 Mc Do-
nough Ave., Scranton, Pa.).

603.—Antanas Kietkauskas, iš Gel-
gauskių, įeško Vinco Samajausko
(Minersville, Pa., Box 246). Rašo:
"Esame sveiki. Motina numirė ir
prislego Onutė numirė; apsižinėjau
kitą, iš Banzy, vardu Marjona".

604.—Kotrina Kovalska, iš Alek-
sotos, įeško Juozo Zemačio (7 Mar-
ket Str., Inkerman, Pa.).

605.—Ona Koneikienė, iš Gailiškių,
įeško Antano Koneikio (Leeckburg,
Pa.).

606.—Petras Kalasunas, iš Šančių,
įeško F. Avizinio (Wenden, Pa.).
Rašo: "Gyvename ant tos pat vie-
tos".

607.—Jokubas Kreivėnas, iš Novo-
siadu, įeško G. Kreivėno, Silver
Creek, Pa.).

608.—Valerija Kairis, iš Bolanų,
nuo Sedos, įeško Jono Jankausko
(Mahanoy City, Pa.). Rašo, kad
"motina serga".

609.—Apolonija Kibortienė, nuo
Kuršėnų, įeško Teofilio Kiborto
1813 So. 2nd str., Minneapolis,
Minn.). Rašo: "Mano motina ser-
ga blogai".

610.—Pajieskoma S. Kauno (708
So. Cotp (?) str., Minneapolis,
Minn.).

611.—Leopoldas K. Jhm's, iš Sky-
nupų, įeško Karolio Neiderstrapo
(1999 L. 24th str., Cleveland, Ohio).
Rašo, kad "brolis Gustavas mirė".

612.—Ona Krukienė, iš Beinarų,
nuo Šaduvas, įeško Jono Kruklio
800 Charles Str., N. S. Pittsburgh,
Pa.). Rašo, kad Vladislavas ser-
ga.

Prie "Lietuvos" redakciją atisau-
kia šie:

Jonas Starkevičius, iš Vėlverių,
Mariampolės pavieto, Suvalkių gub.
Yra daugias metų Vokiečių ne-
laisvė. Įeško sesers ir švogerio
Ludviko ir Antano Kuklerių ir
pusbrolių Jurgio Rusecko Juozo
Glambo. Starkevičiaus adresas:
Deutschland, Kriegsgefange-nenlager
Cassel, Comp. 4, Grup. 57, Jonas
Starkevičius. Reikalauja pašalpos.

Jokubas Korzenlevskis, bėlaivis,
įeško brolio Mikolo Korzenlevskio
iš Žizmarų miestelio, Trakų pav.,
Vilniaus gub.; jis gyvena pirma
Chicagoje, 4305 Wood st., o pirmiau
Wisconsinio valstijoje. Adresas: Jo-
kubas Korzenlevskis, Kriegsgefange-
nenlager Parchim in Mecklenburg,
gr. 17, Deutschland.

BAISI PASAKA!

Jei. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne
laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių,
o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser!
Žiūrėk, ateina generolas fabrikantas, ką pašla popierą ga-
zietai padirba ir komanduoja tau:

— Smirno!—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą,
arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, tokį geri lai-
kai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir
popierą pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant
šilko gazetot nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau
nesusuks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi
drukoriai, ką gazetą kreivai išdrukoja; už jų zeceriai, ką į
viršų kojomis raides sustato; už jų artistai, ką visokius pik-
čierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiš-
kio skaitytojo gazetą į New Yorką, o new jorkiško—į Chi-
cagą nudugina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaity-
tojaus, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džiari-
tojus, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klai-
dą" išsiūloja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio ka-<